

Компании ▶ 12-13

Отсяване на проблемните облигации

Новини ▶ 6

И ГЕРБ иска промяна в договарянето с операторите на различни услуги

Шари BONNIER
pari.bg

Понеделник

7 февруари 2011, брой 26 (5085)

USD/BGN: 1.43484

▲ +0.84%

Българска народна банка

EUR/USD: 1.36310

▼ -0.83%

Българска народна банка

Sofix: 424.40

▼ -2.15%

Българска фондова борса

BG40: 128.41

▼ -1.52%

Българска фондова борса

цена 1.50 лева

9 770861 560012 >

ПРОГРАМА ЗА ОТБИВАНЕ НА НОМЕРА 2010-2013 Г.

Правителството не планира истински реформи, а прогнозите му за икономиката звучат несериозно

▶ 2, 4-5

Подкрепяме българското образование

 VIVACOM
Всичко, което ни свързва

2 РЕДАКЦИОННА

Печеливш
Яне Янев

Яне Янев остава председател на РЗС, а Атанас Семов - негов заместник. Вчера управителният съвет на партията проведе заседание, за да обсъди оставката на Янев. Той подаде оставка в петък, а малко след това заяви: „Погадох оставка, защото съм омерзен от случващото се - от вмешателството на ГЕРБ в нашата партия“.

Губещ
Божидар Димитров

Депутатите освободиха Божидар Димитров като министър без портфейл и закриха поста. Божидар Димитров депозира заявление в деловодството на Народното събрание, че иска да бъде освободен и като народен представител. Очаква се той да се завърне като директор на Националния исторически музей.

Мнения

► По темата: „Глезеното гете на икономиката“

► А сега обратният въпрос. Ако се дигне ДДС, ще се подобри ли имиджът на България, или ще спадне още повече, понеже всичко ще поскъпне, а България няма много какво да предложи освен ниски цени.

Тогор

► Единственото, което правя, е да оспоря неохотността от данъчни преференции за туризма. Няма никакви доказателства, че размерът на ДДС оказва влияние върху туристопотока. Ако България има имиджов проблем като дестинация, смятам, че трябва да се работи върху това, но то не може да служи за оправдание за данъчни преференции. Изобщо какво отношение има едното към другото?

Николай

pari.bg Топ 3

1 България изостава с изпълнението на мерките за Шенген. Към края на януари страната ни е изпълнила само 117 от 159 изисквания, показва доклад на института „Отворено общество“.

2 Египет прехвърли 854 млн. USD в брой във финансовата система. Над 200 банкови клона в страната отварят врати днес.

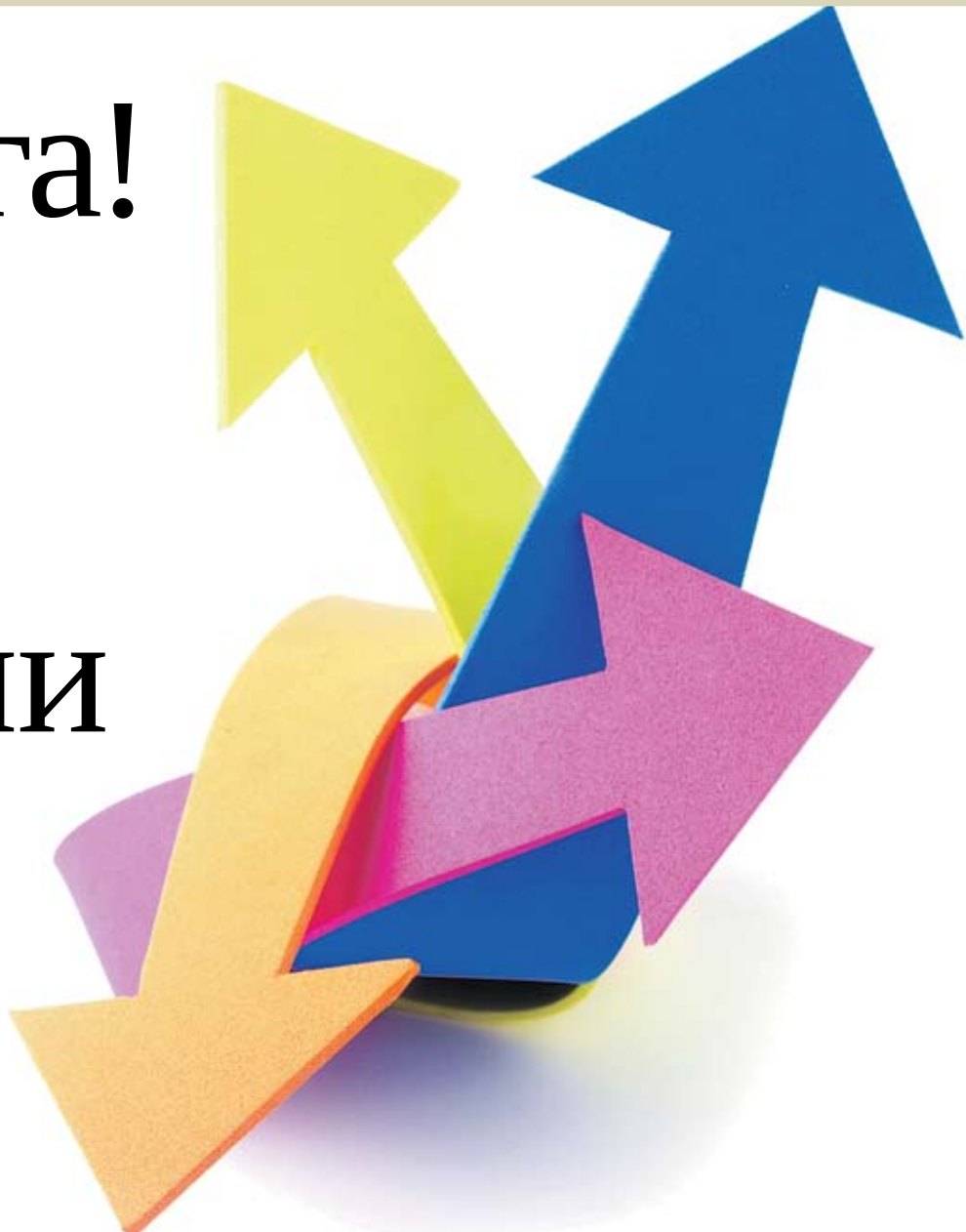
3 България трета в ЕС по укриване на данъци. Рекордър по небнасяне на данъци е Италия, а най-съвестни данъкоплатци са шведите.

Коментар

Ами сега! Накъде бяхме тръгнали

Преди близо година, когато ГЕРБ пое управлението на страната, много често чувахме от премиера Бойко Борисов и от финансовия министър Симеон Дянков, че целта им е българите да живеят по-добре. Да им се увеличат доходите и т.н.

Една година по-късно. Каква е реалността. Българите живеят по-зле. Безработицата продължава да расте. Ако се сбъднат и прогнозите на много икономисти и работодателски организации, че се очакват още фалити. Хората, които ще са без работа, ще се увеличат още. Какво прави обаче кабинетът, за да се промени тази мрачна картина. Нищо. До момента това, което сме видели, са няколко написани стратегии за развитието на България, които са пълни с идеи, които така и не се реализираха. Дали помните, че през март миналата година кабинетът прие 59 мерки за подкрепа на бюджета и икономиката. Нищо от тях не беше прието. Сега се появи нов доклад с гръмкото име „Национална програма за реформи на Република България за 2010-2013 г.“. И в него освен прекалени оптимистични прогнози за развитието на икономиката ни няма нищо ново и конкретно. (Повече подробности четете на стр. 4-5.) Всъщност няма нищо конкретно поради простата причина, че правителството няма конкретна

Биляна Вачева
biliana.vacheva@pari.bg

” **Правителството няма конкретна цел или цели за развитието на икономиката. И когато не знаеш накъде си тръгнал, отиваш другаде**

цел или цели за развитието на икономиката. И когато не знаеш накъде си тръгнал, отиваш другаде.

Строежът на магистрали не може да е цел. Реформи в здравеопазването или образованието, каквито липсват, не може да са цел. Поддържането на ниски данъчни ставки или привличането на инвестиции също не са цели. Те са само средство за постигането на нещо по-голямо и значимо. Но какво ли е то? Преди години България имаше цел и всички българи знаеха каква е тя - влизането в Европейския съюз. Сега през 2011 г. не е ясно накъде вървим. Може да сме част от обединена Европа, но това не значи да преписваме стратегии за 2020 г. просто за да кажем, че ги имаме. Бълга-

рия и българите трябва да се обединят около една цел. И тя беше много ясно поставена от еврокомисаря Кристилина Георгиева - изборът на модел за растежа. Кабинетът трябва ясно да обясни как точно ще бъде постигнат този ръст от 5.2% през 2013 г. Защото така и не става ясно. От една страна, се говори за ръст на износа, който дърпа икономиката, но от друга, се вижда, че ще се разчита на ръст на потреблението и инвестициите. Поне така е на хартия.

Всичко би било постижимо за кабинета на Борисов само ако знае каква е целта му - дали устойчив ръст през следващите години, подобряване на стандарта на живот в България или просто да гледа как да си изкара мандата без излишни усилия. **□**

Пари
НАЦИОНАЛЕН БИЗНЕСВСЕКИДНЕВНИК
WWW.PARI.BG
УЛ. КНЯЗ БОРИС I №161
София 1202
e-mail: office@pari.bg
информация: 4395800
Издава
Бизнес Медиа Груп ЕАД,
част от Bonnier Business Press

ИЗПЪЛНИТЕЛЕН ДИРЕКТОР И ГЛАВЕН РЕДАКТОР
Лилия АПОСТОЛОВА
4395802
lilija.apostolova@pari.bg
МЕНИДЖЪР РЕКЛАМА
Станислава АТАНАСОВА
4395851
stanislava.atanaska@pari.bg

РЕДАКЦИОНЕН ЕКИП
Зам. главен редактор
Иван БЕДРОВ - 4395838
ivan.bedrov@pari.bg

Визуален редактор
Албена ПИНО - 4395845
albena.pino@pari.bg

ДЪРЖАВНО УПРАВЛЕНИЕ
Филпа РАДИОНОВА - 4395866
philippa.radionova@pari.bg
Дарина ЧЕРКЕЗОВА - 4395877
darina.cherkezova@pari.bg
Красимира ЯНЕВА - 4395876
krasimira.yaneva@pari.bg
Ани КОДЖАИВАНОВА - 4395845
ani.kodzhaivanova@pari.bg

КОМПАНИИ И ПАЗАРИ
Мирослав ИВАНОВ - 4395894
miroslav.ivanov@pari.bg

Атанас ХРИСТОВ - 4395818
atanas.hristov@pari.bg
Георги ГЕОРГИЕВ - 4395868
georgi.georgiev@pari.bg
Георги ПАНАЙОТОВ - 4395871
georgi.panayotov@pari.bg
Пламен ДИМИТРОВ - 4395857
plamen.dimitrov@pari.bg

ТЕНДЕНЦИИ
Биляна ВАЧЕВА - 4395866
biliana.vacheva@pari.bg
Рагостина МАРКОВА - 4395860
radostina.markova@pari.bg

Елена ПЕТКОВА - 4395857
elena.petkova@pari.bg
Рагослава ДИМИТРОВА - 4395823
radoslava.dimitrova@pari.bg
Теодора МУСЕВА - 4395876
teodora.mousseva@pari.bg

PARI.BG
Мария ВЕРОМИРОВА - 4395865
maria.veromirova@pari.bg
Иглика ФИЛИПОВА - 4395867
iglika.philipova@pari.bg
Елена ПУЛЧЕВА - 4395877
elina.pulcheva@pari.bg

ФОТОРЕДАКТОР
Марина АНГЕЛОВА - 4395879
marina.angelova@pari.bg
ДОКУМЕНТАЦИЯ - 4395884
РЕКЛАМА - 4395872, 4395891
факс 4395826
АБОНАМЕНТ И РАЗПРОСТРАНЕНИЕ
4395835, 43 95 836
СЧЕТОВОДСТВО - 4395815
ПЕЧАТ: Печатница София ЕООД
ISSN 0861-5608

Цитат

” Времето, което отделяме на една тема, понякога е обратнопропорционално на важността ѝ

► **Кристалина Георгиева**, еврокомисар, за скандала със CPC-тата

Число на деня

310

► млн. USD са на ден загубите в Египет заради сблъсъците в страната. Очаква се тази година ръстът на БВП да се свие от 5.3 до 3.7% **Повече подробности на стр. 10**

Коментар

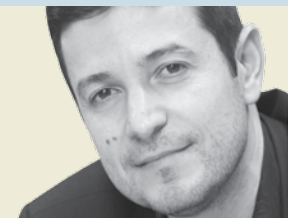
Официалната и неофициалната данъчна амнистия

Парадокс е, че у нас на данъчната амнистия се гледа като на нещо лошо, неморално и направо престъпно, при условие че откакто националният бизнес откри офшорните компании, се намираме в условията на постоянно действаща, необявена или „сива“ данъчна амнистия.

През последните две години държави като Италия, Великобритания, Франция, редица американски щати, Турция, че дори и Гърция въпреки възраженията на МВФ обявиха различни данъчни амнистии. Тези страни обосноваха решението си като съществена антикризисна мярка, която предвид текущата конюнктура ще създаде повече текущи ползи, отколкото бъдещи вреди. В края на 2009 и началото на 2010 г. италианците успяха да декларират общо 104.5 млрд. EUR, като заплатиха фиксирана такса между 5 и 7%. Така седеммесечната данъчна амнистия в Италия донесе около 5.6 млрд. EUR в бюджета. Интересно защо нашето правителство си заравя главата в земята и не вижда, че всъщност у нас действа постоянна, многогодишна данъчна амнистия, която не носи нищо на бюджета за разлика от седеммесечната данъчна амнистия в Италия. У нас сивата икономика е по-голяма от тази в Италия, макар че и там не е малка. Печалбите от сивата икономика или пак се реинвестират в сивата икономика, или се легализират през офшорни компании. И в двата случая нищо не влиза в държавния бюджет и така повече от 15 години насам.

Още повече че при преминаването на тези пари през офшорни компании се плащат такси на други държави, т.е. така действащата у нас постоянна данъчна

Пламен Дерменджиев,
финансист,
www.plamender.blog.bg

” Еднократната официална данъчна амнистия е за предпочитане пред постоянно действаща неофициална данъчна амнистия

амнистия, вместо да пълни нашия бюджет, финансира чужди държави. И не само това, ами и води до неясна собственост на редица бизнеси, като финансови институции и медии, които са от важно значение за националната икономика. Противниците на данъчната амнистия повтарят едно и също независимо от текущата конюнктура. Рискът от морален хазарт е голям.

Данъкоплатците щели да крият в бъдеще данъци, очакващи следващата данъчна амнистия. Това е така, но не и в настоящите не толкова морални времена, когато видяхме фараони като Мейдоф, корупция на висше ниво в уж некорумпираните САЩ, амнистия на диктатори като полк. Кадафи, в момента представляващ един от най-големите акционери в най-голямата италианска банка, и др.

В тези кризисни времена данъчната амнистия е определено антикризисна мярка и умните правителства не се поколебаха да я приложат. Едно е сигурно - тя е много по-полезна, най-вече за бюджета, от сега действащата у нас неофициална данъчна амнистия. □

Жажда за лесна печалба

► Рекордният джакпот в историята на Българския спортен тотализатор от над 6 млн. лв. и вчера събра хиляди хора пред тотопунктовете

СНИМКА МАРИНА АНГЕЛОВА

В броя четете още

Приложение
► 18 - 19

Когато жената конкурира мъжа

„Да си умен, находчив и смел“ е рецептата за богатство на Тая Косева-Бошова

Приложение
► 20-23

Няма опасност от нова газова криза

НОВОТО RENAULT LATITUDE АБСОЛЮТНИЯТ КОМФОРТ.

www.renault.bg

3 ГОД ГАРАНЦИЯ
150 000 км
RENAULT Leasing

DRIVE THE CHANGE

• Двигател V6 dCi 240 к.с. • Аудио система BOSE Premium • Йонизатор за въздуха с пакет Relax • Функция за масаж на седалката
Среден разход на гориво от 5,3 до 7,9 л/100км; емисии на CO₂ при смесен цикъл от 140 до 188 г/км. **Renault** препоръчва **elf**

София: АУТО ФРАНС 3000, 02/919 87 77; АМИАНС АУТО МЛАДОСТ, 02/975 70 80; ЕСПАСАУТО, 02/937 60 200; Пловдив: АУТО ТАШЕВ, 032/62 85 81; ОМНИКАР АУТО, 032/39 22 22; Варна: АУТО ЕКСПРЕС, 052/50 03 69; АМИАНС АУТО ВАРНА, 052/505 035; Бургас: ОМНИКАР АУТО, 056/52 43 43; Благоевград: ТРАЯНА АУТО, 073/83 23 21; Велико Търново: ЕСПАСАУТО ВЕЛИКО ТЪРНОВО, 062/54 42 00; Враца: ТИТ, 092/64 25 52; Монтана: НАЙД, 096/30 61 98; Пазарджик: ТРАЯНА АУТО, 034/44 37 53; Плевен: КРОНОСТ, 064/83 55 18; Русе: ЕС ТРАНС, 082/84 74 84; Сливен: 082/82 50 66; Стара Загора: ФУЛДА СТАРА ЗАГОРА, 042/28 01 10; Хасково: ФУЛДА ХАСКОВО, 038/60 42 11

ПРОГРАМА ЗА ОТБИВАНЕ НА НОМЕРА 2010-2013 Г.

Данни за равнището на образование и делът на лицата с висше образование

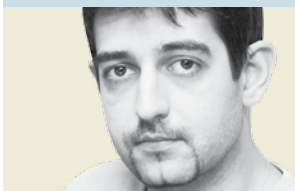
	2001		2009		2010*		2015*		2020*	
	БЪЛГАРИЯ	ЕС	БЪЛГАРИЯ	ЕС	БЪЛГАРИЯ	ЕС	БЪЛГАРИЯ	ЕС	БЪЛГАРИЯ	ЕС
ДЯЛ НА ЛИЦАТА (18-24 Г.) С ПО-НИСКО ОТ ОСНОВНО ОБРАЗОВАНИЕ	20,5%	17,2%	14,7%	14,4%	13,4%	14,2%	9,8%	12,5%	6,3%	10,9%
ДЯЛ НА ЛИЦАТА (30-34 Г.) СЪС ЗАВЪРШЕНО ВИСШЕ ОБРАЗОВАНИЕ	23,6%	22,8%	27,9%	32,3%	29,0%	33,3%	33,8%	38,7%	38,5%	44,2%

ИЗТОЧНИК: НАЦИОНАЛНА ПРОГРАМА ЗА РЕФОРМИ НА РЕПУБЛИКА БЪЛГАРИЯ ЗА 2010-2013 Г.

Правителството не планира истински реформи, а прогнозите му за икономиката звучат несериозно

Нищо ново. Нищо конкретно. Твърде оптимистични прогнози. Така може да се обобща т.нар. „Национална програма за реформи на Република България за 2010-2013 г.“, която бе публикувана за обществена дискусия на сайта на Министерството на финансите. Документът е част от усилията на страната за изпълнението на стратегията „Европа 2020“ и по своята важност се нарежда до Конвергентната програма и Националната стратегическа референтна рамка (за усвояване на структурните фондове от ЕС). От тази гледна точка е необяснимо несериозното отношение, с което в Министерството на финансите са подхождали към изготвянето на програмата.

Николай Вълканов
nikolay.valkanov@pari.bg

Общото впечатление и на експертите, до които се обърна за коментар в „Пари“, е, че управляващите по-скоро са отбили номера.

Пожелания вместо реформи

„За голяма част от реформите пише, че ще бъдат обяснени другаде. В много сфери, които все пак са разписани, липсват конкретни мерки.

Явно програмата е създадена само за да се отчете, че има такъв документ“, смята икономистът Димитър Чобанов.

„Министерствата са си написали това, което и без друго вече вършат, и не планират нови реформи. Преобладават нещата, които вече са направени или се правят в момента. Изобщо от документ, който гледа към 2020 г., може да се очакват повече нови инициативи“, казва Георги Ангелов, старши икономист в института „Отворено общество“.

Според Любомир Дацов, бивш зам.-министър на финансите и отговарящ за стратегическите документи в предишното правител-

ство, проблемът в случая е другаде: „Програмата трябва да обясни как страната ще отговори на заложените цели в стратегията „Европа 2020“. Така се получава, че са зададени едни приоритети отвън, които ти не ги осъзнаваш като свои, и това не води до нищо добро.“

Изглежда, такъв проблем наистина съществува, защото няма как иначе да се обясни непоследователността при описанието на различните приоритетни сфери.

Пенсионна система

Това е най-подробно разписаната част от програмата, като в нея са описани от давна известните параметри на договореното между

социалното министерство, работодатели и синдикати от края на миналата година. А то е доста спорно, както беше коментирано още тогава. „Мерките, заложили в тази реформа, са несъществени за стабилността на системата“, казва Любомир Дацов. „Освен това е смешно да се твърди, че се прави реформа, при положение че всичко трябва да се случи след 2017-2020 г.“, смята той.

Димитър Чобанов също е на мнение, че посоката, в която върви пенсионната система, е доста спорна. „Първо, реформата далеч не е толкова радикална, колкото е нужно. И второ, най-важната мярка - повишаване дела на II стълб, е оставена за следващия мандат, т.е. някой друг да я свърши“, казва той.

Образование

В тази си част програмата разглежда основно направеното в сектора от 2007 г. насам. Но по никакъв начин

не става ясно в каква посока ще се върви оттук насетне. „Липсват конкретни мерки, всичко е с пожелателен характер“, отбелязва Чобанов. На този фон изключително странно изглежда целта делът на преждевременно напусналите образователната система да се понижи до 11%, а делът на 30-34-годишните, завършили висше образование, да достигне 36% до 2020 г. (виж таблицата). Вместо конкретни мерки как това ще се случи „експертите“, изготвили програмата, са екстраполирали данните от 2000 до 2009 г., предпоставяйки, че наблюдаваната тенденция ще се запази и целта ще бъде постигната от само себе си.

Пазар на труда

Поредната сфера, в която са записани само добри пожелания - достигане на 76% заетост сред населението на възраст 20-64 г., и нищо конкретно. „Нужно е да се създават нови работни

Коментари**Поставени са много ниски цели**

Георги Ангелов,
старши икономист
в „Отворено общество“

„Да напишеш цяла програма, за да кажеш, че ще има нисък растеж, е странно. Крайната цел никак не е амбициозна, целим да си останем толкова бедни, колкото сме сега, защото с такъв растеж няма как да стигнем Европейския съюз.“ **П**

В програмата няма конкретни мерки

Димитър Чобанов,
преподавател в УНСС

„В повечето реформи пише, че ще бъдат обяснени другаде. Просто е трябвало да бъде свършена тази работа и затова е създаден този документ. Не е ясно каква е практическата му стойност.“ **П**

Липсват свежи идеи

Любомир Дацов,
бивш зам.-министър
на финансите

„Програмата трябва да обясни как страната ще отговори на заложените цели в стратегията „Европа 2020“. Така се получава, че са зададени едни приоритети отвън, които ти не ги осъзнаваш като свои, и това не води до нищо добро.“ **П**

**ПРОМОЦИЯ
ОЩЕ
ПО-НИСКИ
ЛИХВИ**

Сега е моментът за нов дом
с жилищни и ипотечни кредити от Банка ДСК

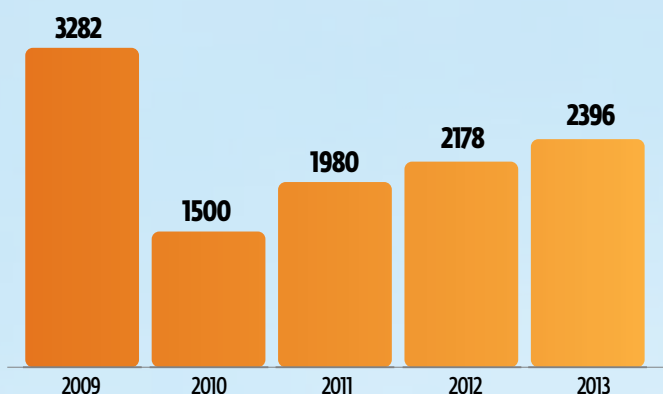
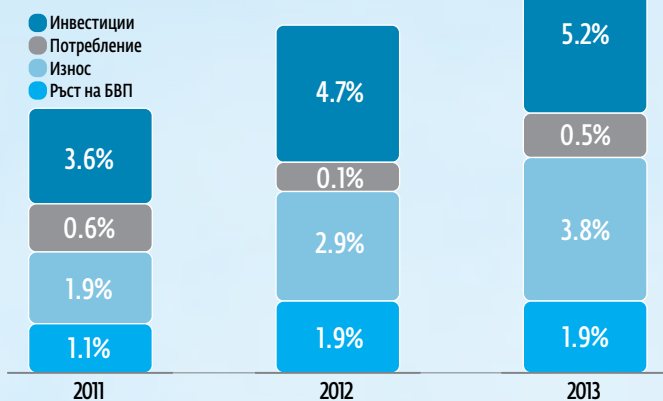
- Без такса предсрочно погасяване със собствени средства след третата година
- Без такса разглеждане

Промоция до 28 февруари 2011 г. включително.

За повече информация: www.dskbank.bg • Call center: 0700 10 375
*BDSK (*2375) Както и във всички поделения на Банка ДСК.

банкaдск
Доверие е взаимно

Жилищни и ипотечни кредити

Преки чуждестранни инвестиции, в млн. EUR**Какво ще движи икономиката**

места. От документа личи незнание как да се постигне това”, заявява Любомир Дацов. По думите му няма нови програми в сферата на заетостта. Всичките са от 2002-2003 г. от правителството на НДСВ”, категоричен е Дацов.

Бизнес климат

Това е частта, от която започват противоречията в програмата. Естествено, за да са верни на стила, от Министерството на финансите и тук са свели нещата до пожелателно наклонение и са спестили детайлите как ще бъде подобрена бизнес средата. Необяснимо е и нещо друго. „Не може да твърдиш, че ще подобриш бизнес средата и да прогнозираш толкова ниски чуждестранни инвестиции”, смята Георги Ангелов. „2 млрд. EUR ще влязат в страната дори правителството да не прави нищо. Това означава, че или дефиницията им за бизнес среда е погрешна, или че не

знаят какво говорят”, смята той.

Пропускаме ли някоя от приоритетните сфери

Ах, да, здравеопазването! В т.нар. „програма за реформи” е записано, че тази тема е оставена за Конвергентната програма. Не става ясно защо.

Документът има и развлекателна част - прогнозите на Министерството на финансите за развитието на икономиката. „Макрочастта е доста слаба”, смята Димитър Чобанов. „Сценарият е прекалено оптимистичен. Предполага се слаб ръст на цените, което в момента очевидно не се случва. Прогнозата за икономическия растеж също е доста оптимистична. Разчита се основно на външния сектор, на бързото възстановяване в Европа, а там ситуацията е доста неясна все още”, казва той.

„За да има ръст, движен

отвън, значи допускаме, че светът ще расте по-бързо от нас, а това означава, че никога няма да имаме реална конвергенция”, смята Любомир Дацов.

Георги Ангелов потвърждава тезата му. „Да напишеш цяла програма, за да кажеш, че ще има нисък растеж, е странно. Крайната цел никак не е амбициозна, целим да си останем толкова бедни, колкото сме сега, защото с такъв растеж няма как да стигнем ЕС.”

Като цяло екипът, изготвил програмата, е „оставил ръцете си” върху нея, и то до степен на немарливост. Така например за 2013 г. се предвижда 5.2% ръст на икономиката, но ако се съберат компонентите на БВП по техния принос, излиза, че очакваният ръст е от 6.2%... Логично възниква въпросът, ако един стратегически документ може да изглежда по такъв начин, то накъде изобщо управляващите водят страната? **П**

И ГЕРБ иска промяна в договарянето с операторите

Депутати от управляващата партия обясниха, че също са подготвили изменения в Закона за потребителите

Ден след като депутатите от Синята коалиция заявиха, че ще инициират законови промени, така че договорите с мобилните оператори да не се подновяват автоматично и да може да се прекратяват по всяко време, стана ясно, че и ГЕРБ подготвят подобни промени. Те обаче не са насочени само към мобилните оператори, а и към доставчиците на интернет и телевизионни услуги.

По-ранна идея, закъсняла гласност

Депутат от ГЕРБ обясни, че много преди сините да излязат с предложенията си, те вече били подготвили промени в Закона за потребителите. Той обясни, че те ще бъдат много по-подробни от предложенията на Синята коалиция, вече са готови, а днес ще бъдат обсъждани с членовете на Комисията по транспорт, информационни технологии и съобщения от ГЕРБ. „Суровите“ предложения на ГЕРБ са договорите да не се подновяват автоматично, както и да може да се прекратяват в един определен срок, без да се дължи наказателна такса. Тава предложение е по подобие на Закона за потребителския кредит, който беше променен миналото лято и се разреши кредитополучателите да отказват договор за кредит в 14-дневен срок от подписването му. Нещо повече - идеите предвиждат и прекратяване на автоматичното продължаване на договорите с интернет доставчиците и с доставчиците на цифрова и кабелна телевизия. Според неправителствените организации това е един добър ход, който ще даде повече права на потребителите.

Официалното становище на ГЕРБ по исканията на Синята коалиция ще бъде готово най-късно утре, но след като и те предвиждат аналогични промени, те ще бъдат приети.

Засегнатите оператори

Най-засегнати от промените са мобилните оператори, които имат хиляди клиенти и сега автоматично подновяват договорите им. Оказа се обаче, че от „Виваком“ и „Глобул“ нямат нищо против исканията на депутатите. От „Виваком“ коментираха, че са заявили становището си още в началото на годината. Компанията е готова да въведе премахването на клаузите за автоматично подновяване на договорите веднага.

От мобилния оператор допълниха още, че това ще засяга както новите, така и настоящите клиенти. От „Глобул“ коментираха, че са готови да приемат предложението, но само ако другите оператори го направят. Въпрос има около становището на „МобилТел“. Отговорът им беше витиеват, но те по-скоро са противници, а не привърженици на предложението.

От цифровия оператор blizoo пък обясниха, че все още няма проектодокумент, а само дискусия на идеи. „Когато се обсъждат такива въпроси, трябва да се има предвид, че подписването на договори с определен период понижава цената, която потребителят плаща всеки месец, така че клиентите получават по-изгодни условия“, обясни Ищван Полони, изпълнителен директор на blizoo.

По-ниските неустойки

Едно от предложенията на Синята коалиция е неустойката по предварително прекратен договор да е фиксирана - 7%. Мобилните оператори коментираха, че наказателните такси, които изискват, и сега са съобразени със законодателството. Има различни варианти проблемът с неустойките да бъде решен в интерес и на двете страни - тази на компанията и тази на потребителя, посочиха от компанията.

Радослава Димитрова

„Потребителите на мобилни услуги са се превърнали в крепостни селяни

Михаил Михайлов, депутат от Синята коалиция

Обобщено Новите идеи

► Тази седмица членовете на ГЕРБ от Комисията по транспорт,

информационни технологии и съобщения ще обсъдят идеите за облекчаване на договорите с операторите на различни видове услуги. Основните са:
► Възможност за пре-

кратяване на договорите с мобилните оператори, цифровите и интернет доставчиците.

► Право на прекратяване на договорите без никаква такса. Сро-

кът, в който може да се прави това, все още не е уточнен. Депутатите от ГЕРБ обсъждат колко дни да е той. Сегашната идея е за 30 дни от сключването на договора.

► Фиксирана неустойка от 7% при предварително прекратяване на договора.
► Улеснена процедура за прехвърляне на номер от един оператор към друг.

СНИМКА SHUTTERSTOCK

Старата нова идея Първата идея за промяна на договарянето е дошла от КРС

► Докато Синята коа-

лиция и ГЕРБ се нагряват в законовите промени за облекчаване на потребителите на мобилни услуги, става ясно, че първата такава идея е била на Комисията за регулиране на съобщенията (КРС). Конкретното искане на

комисията е автоматичното подновяване на договорите, което се съдържа само в индивидуалните договори да отпадне.

► Според КРС именно тази клауза пречи на потребителите да се възползват пълноцен-

но от правото на избор и да пренасят своите мобилни номера. Още в средата на януари председателят на комисията Веселин Божков се срещнал с представители на трите мобилни оператора и им е представил искането си.

„Когато се обсъждат такива въпроси, трябва да се има предвид, че подписването на договори с определен период понижава цената, която потребителят плаща всеки месец, така че клиентите получават по-изгодни условия

Ищван Полони, изпълнителен директор на blizoo

До края на март България ще е технически готова за Шенген

Доклад на „Отворено общество“ сочи, че едни и същи участници са печелили повечето обществени поръчки по мерките за Шенген

България ще бъде технически готова за присъединяването си към Шенген до края на март тази година, заяви вчера вицепремиерът и министър на вътрешните работи Цветан Цветанов. Това обаче не означава, че тя фактически ще бъде приета в безвизовата зона тогава. „Ще влезем в Шенгенската зона, когато бъде взето политическото решение, а това никога не може да каже кога ще се случи“, уточни Цветанов.

Преодолимо забавяне
Проучване на института „Отворено общество“ подкрепя становището на вътрешния министър за степента на готовност на страната ни да се присъедини към Шенген. Основният извод от изследването е, че с ускорени темпове по завършване на строителните дейности по границите България ще успее да преодолее забавянето си и ще е технически готова до 31 март.

Проучването е установило, че от общо 159 мерки, предвидени за изпълнение до края на март, само 27 не са изпълнени. 12 от тях експертите на „Отворено общество“ са определили като по-скоро неизпълнени, а 15 - като по-скоро изпълнени.

Това означава, че по първите не се прави нищо. Що се отнася до втората група мерки - там са необходими още действия за финализирането им, но все пак има започната процедура.

Почти всички неизпълнени мерки са в областта на граничния контрол и са изцяло свързани със завършване на строително-монтажни дейности и техническо оборудване на територията на границите на страната ни. Само една от тях е в областта на защита на личните данни. Тя е свързана с разкриването на 6 допълнителни щатни бройки към Комисията за защита на личните данни. Поради неизвестни за изследователите причини това още не е направено от комисията.

„Причината за недовършването на тези 12 мерки е липсата на достатъчно финансиране през 2008 г.“, каза зам.-министърът на вътрешните работи Димитър Георгиев. Затова пък експертите на „Отворено общество“ препоръчват разширяването на списъка с неотложни мерки в плана на Министерския съвет, приет в края на миналата година.

50 на 50

Останалите 15 мерки, които в проучването на института попадат в графата „По-скоро изпълнени“, се отнасят предимно до областта на граничния контрол. Само две са в областта на визовата политика и по една в „Убежище“ и „Миграция“. Почти изпълнена остава мярката по

252

▶ млн. лв. са били усвоени по инструмента Шенген

27

▶ от 159 мерки по присъединяването на България към Шенген остават неизпълнени

▶ За 2.5 години са били усвоени 26% от средствата за изпълнение на обществените поръчки по инструмента Шенген. Останалите 74% са били изразходвани за 8 месеца, каза вътрешният министър Цветан Цветанов

СНИМКА МАРИНА АНГЕЛОВА

въвеждане в експлоатация на транзитния център за бежанци в Пъстрогор. Той е с капацитет от 300 легла и бе започнат по проект на програма ФАР „Този дом за бежанци се изгражда вече 9 години, без да има никакъв контрол от страна на държавата върху изпълнителя“, коментира министър Цветанов. Той обеща, че до май тази година домът ще бъде напълно готов. В момента е на етап Акт 14. За 11 месеца пък е бил построен друг дом за бежанци в Любимец, похвали се министърът на вътрешните работи. Той за разлика от дома в Пъстрогор

е напълно готов, потвърди експертите от „Отворено общество“, които в началото на този месец са посетили лагера.

Грега с обществените поръчки

Експертите от института „Отворено общество“ не са установили законови нарушения при изпълнението на 74-те обществени поръчки по инструмента Шенген, пише в доклада към проучването. Въпреки това обаче те са се натъкнали на някои особености. „Голяма част от участниците са били отстранявани още в

административния етап на процедурата“, казва Атанас Славов от института. Това означава, че на финалния етап за поръчката са се конкурирали обикновено двама или трима участници от 16. Става дума предимно за поръчки, свързани с внедряването на технологии. Това според експертите може да се дължи на свития пазар на информационни технологии у нас, на специфичните изисквания, както и на съкратените срокове за провеждане на процедурите и след това за изпълнение на задачите. Те са категорични, че няма корупционни практики при

възлагането на обществени поръчки по мерките за Шенген. Много често обаче едни и същи участници са печелили в различните процедури, сочи още докладът на института. До момента средствата от Европейската комисия за подготовка на присъединяването ни към Шенген са усвоени на 100% - 252 млн. лв.

Проучването показва, че за доста кратко време България е успяла да навакса със закъсненията си и има реалния шанс да се присъедини към Шенген още тази година.

Елена Петкова

Брюксел протака решението за България и Румъния в Шенген

Европарламентът ще обяви позицията си за присъединяването на България в Шенген най-късно на 2 май, със или без доклад за готовността на двете страни

Брюксел продължава да отлага за неопределено време решението си за присъединяването на България и Румъния към Шенген, вероятно търсейки компромисно решение между членовете на ЕС, които подкрепят двете страни за Шенген, от една страна, и Германия и Франция, които са твърдо против, от друга. След като вече стана ясно, че Съветът на ЕС няма да вземе решение за присъединяването на България и Румъния към Шенген на 24 и 25 февруари, както бе изначално планирано, в края на изминалата седмица

„България е абсолютно готова за Шенген, правим всичко възможно и съм убеден, че накрая ще бъде оценено

Премиерът **Бойко Борисов** на срещата на Европейския съвет в Брюксел

пропадна и вторият опит на парламентарната комисия по граждански свободи, правосъдие и вътрешни работи (ЛИБЕ) да формира и обяви позицията и на Европарламента.

Ограничен достъп

Причината е, че Съветът на ЕС отказва да предостави на членовете на комисията досиетата за Румъния и България, изготвени от работната група, която инспектира на място готовността на двете страни за присъединяване към Шенген. Това стана ясно от изказване на докладчика за влизането на България и Румъния в Шенген Карлуш Куелю от ЛИБЕ. Членовете на комисията пък не желаят да се произнесат по въпроса

Политическо или обективно решение

Карлуш Куелю съобщи, че датата ще бъде спазена, независимо дали ще им бъдат предадени досиетата за готовността на България и Румъния или не. Решението на Европарламента може да бъде и само политическо, ако не получи информацията. Ако тя бъде предоставена по-рано пък, комисията ще вземе своето решение по-бързо.

Българският евродепутат от Групата на ЕНП и член на комисията ЛИБЕ Мария

Неделчева изрази своето съгласие с позицията на Куелю, че България и Румъния не заслужават подобно отношение. Според нея това е липса на прозрачност, което пък води единствено до спекулации и обръквания сред обществеността и медиите в България и Румъния. Фиксирането на крайна дата, до която може да се изчака представянето на документите от страна на съвета, е точната стратегия, смята Неделчева.

Промяна на правилата

Интересното е, че още преди четири години парламентът е имал пълен достъп до всички документи, отнасящи се до готовността за Шенген на 9-те държави от Източна и Централна Европа. Сега обаче, въпреки че Лисабонският договор разширява правомощията на ЕП, докладите за България и Румъния са достъпни само за докладчика на комисията Карлуш Куелю. Той обаче няма право да преснима документи, нито да си води записки. Това по думите му прави обсъждането на докладите с неговите колеги и вземането на някакво решение изключително трудно.

Ани Кожжаиванова

В търсене на: Приемлив вариант

▶ Брюксел очевидно отлага решението си за присъединяването на България и Румъния към Шенген, докато се намери компромисно решение сред членовете на ЕС. Твърдо против присъединяването са Германия и Франция. Въпреки преобладаващото мнение, че двете кандидатури са изпълнили техническите изисквания почти на 100%,

а присъединяването към Шенген принципно не трябва да се обвързва с други съображения, в Берлин и Париж са категорични, че България и Румъния все още не са заслужили тази привилегия заради слабостите в съдебните системи, високите нива на корупция и организираната престъпност. „Може да има известно закъснение от няколко месеца спрямо първоначалното предложение, което е март“, признава и председателят на Европарламента Йежи Бузек.

ОБЯВА

ПГ ПО БИТОВА И ЕЛЕКТРОТРАНСПОРТНА ТЕХНИКА И СТРОИТЕЛСТВО, СОФИЯ

бул. Никола Мушанов №147, пк 1303, р-н Красна поляна

На основание чл. 16, ал. 2 във връзка с чл. 19, ал. 1 от Закона за държавната собственост и чл. 13, ал. 2 и 5 и чл. 43 от Правилника за прилагане на Закона за държавната собственост и Заповед № 48 / 21.01.2011 г. на Директора на Професионална гимназия по битова и електро-транспортна техника и строителство, на 11.03.2011 г. от 14.00 часа в сградата на Професионална гимназия по битова и електротранспортна техника и строителство, гр. София, бул. „Никола Мушанов“ №147 ще се проведе публично наддаване за отдаване под наем на обект „публична държавна собственост „Печатница“, намиращ се в сградата на Професионална гимназия по битова и електротранспортна техника и строителство на адрес: гр. София, ул. „Архитект Петко Момчилов“ №4 при следните условия:

Срок на договора за наем - 5 години.
Предназначение на обекта - за печатница.
Площ на обекта - 37,80 квадратни метра.
Начална тръжна цена - 378 лева.
Консумативните разходи и ремонтните работи за обекта, в това число основни и текущи ремонтни и такса смет, са за сметка на наемателя.
Депозит за участие в търза 378 лева. Депозитът за участие в търза на кандидатура, с който се сключи договор за наем, се задържа от наемодателя до прекратяването на договора като гаранция за заплащане на наем и консумативи. Цена на тръжната документация 70 лева.
Озлед на обекта: от 08.02.2011 г. до 09.03.2011 г. между 9.00 ч. и 12.00 ч.
Подгаване и регистрация на ценните предложения - всеки работен ден до 17.00 ч. на 10.03.2011 година в деловодството на ПГБЕТС.
Други условия за търза - съгласно утвърдената тръжна документация.
За допълнителна информация телефон: 0879 060154, 02/ 821 9111.

2

▶ май е крайният срок за позиция на Европарламента по присъединяването към Шенген

Идеите на Дянков за рефе за данъците нямат шанс

Финансовият министър ще инициира промени в конституцията, за които няма да му стигне мнозинство

Финансовият министър Симеон Дянков ще предложи промени в конституцията, чрез които определянето на данъци с референдум да бъде законово регламентирано. Настроенията сред народните представители обаче са противоречиви. Сините и "Атака" ще подкрепят искането, против са народните представители от Коалиция за България, както и тези от ДПС. Очертава се дълго обсъждане и отхвърляне на идеята, защото за конституционна промяна е необходимо мнозинство от две трети, а само гласовете на ГЕРБ, "Атака" и сините не стигат. Дотогава обаче по идеята ще пороботят няколко парламентарни комисии, които ще комплектуват идеята в конкретни предложения.

Намерения за финансова стабилност

Симеон Дянков обясни, че има готова идея за постигане на финансова стабилност. За нея обаче е необходимо да се изпълнят три други идеи - бюджетният дефицит да не надхвърля определена граница, промяната на основните преки данъци за физическите и юридическите лица може

да се направи само при постигнат национален консенсус и преразпределителната роля на държавата да не надхвърля определен процент от brutния вътрешен продукт. Дянков увери, че до края на месеца ще има конкретни предложения в бюджетната и правната комисия. По думите му те ще бъдат подробно обсъдени с всички парламентарно представени политически сили, с неправителствени организации и с независими експерти в областта на финансите, икономиката и данъчното право. Той допълни още, че идеята ще се обсъди и на международно ниво - с експерти от държави, където тези идеи вече се прилагат.

Опозиционна реакция

Идеята за референдум за данъците беше спомената за първи път по време на обсъждането на вота на доверие. Тогава обаче никой освен Симеон Дянков не знаеше за съществуването ѝ, а ключови депутати от управляващата партия изразиха съмнение, че тя ще бъде осъществена. Сега вече се знаят малко повече подробности, но вече има и гласно изразени недовол-

ства. Депутатите от опозицията реагираха остро на искането на Дянков. Според Коалиция за България това са популистски мерки, до които се прибегва като начин за връщане на изгубеното доверие. От ДПС пък попитаха какво се цели с подобна радикална промяна.

"Вие спекулирате с катастрофално ниското доверие на хората в държавата", коментира Георги Пирински, депутат от Коалиция за България. И той, и други депутати казаха, че отговорът на въпроса "Искате ли по-високи данъци" е предвидително ясен. "Идеята за конституционни промени не е представена с необходимите мотиви и доказателства", обясни Алиосман Имамов, депутат от ДПС.

Малко одобрение, липса на мнозинство

Единствените, които ще подкрепят искането за конституционни промени, са депутатите от Синята коалиция и традиционно "Атака". Съпредседателят на сините Мартин Димитров обясни, че в идеите на Дянков заляга тяхното искане за фискален борд и това е една от причините

за бъдещата им подкрепа. Другото, което ги привлича, е, че така няма да има опасност от неправилни решения на евентуални леви правителства.

Въпреки тази подкрепа обаче при гласуването няма да бъде постигнато квалифицирано мнозинство (бел. авт. - 2/3 от народните представители), каквото е

необходимо за поправки в конституцията. С подкрепата на Синята коалиция и "Атака" гласовете "за" стават общо 150, а не нужните 160.

Идеята за референдум е популизъм

Няма да подкрепя идеята за конституционни промени и за определяне на данъците с референдум. Идеята за обществено допитване за данъците с референдум е абсурдна. Това няма да е референдум, това е популизъм.

ГЕРБ изчерпа другите си възможности и сега се опитва да върне общественото доверие чрез тази идея. Но няма да получат доверието, което искат.

Не виждам необходимост от промяна в Конституцията на Република България, не виждам кои са смислените предложения за това. Засега това е личното ми мнение, но и общото ще е такова.

► Антон Кутев,
депутат от Коалиция за България

Дянков надценява обществото

Идеята за конституционни промени няма да получи необходимото мнозинство. С идеята данъците да се определят с референдум министър Дянков надценява българското общество. Аргументите им

са свързани с бедните хора. В България битова мнението, че данъците са средство за икономическо третиране. Ако се приеме, е възможно някой ден да осънем с нулеви данъци.

Идеята не е представена с необходимите мотиви и доказателства. Ако някой мисли, че с намаляването на данъците ще се намали сивата икономика, трябва да знае, че това няма да се случи. Искат да постигнат политически резултати. Още не е ясно какво точно се цели с такива радикални промени. Може би се предполага, че хората ще бъдат съгласни да плащат данъците си, след като сами са ги определили или одобрили. Но винаги ще има една категория хора, които няма да са съгласни, и няма да има ефект.

► Алиосман Имамов,
депутат от ДПС

„Подкрепям идеята за конституционни промени. Обсъждахме със Симеон Дянков частта, която засяга фискалния борд. Подобен механизъм действа в Швейцария например. Ако се приеме, няма да има опасност да дойдат леви правителства

► Мартин Димитров,
съпредседател на Синята коалиция

рендум

СНИМКА ЕМИЛИЯ КОСТАДИНОВА

По думите на Симеон Дянков до обсъждане в зала ще се стигне към април - май, защото преди това ще има дълги дебати. От тях обаче няма да има сми-

съл, защото изходът е ясен още сега - дълги спорове, липса на квалифицирано мнозинство и отхвърляне на идеята.

Рагослава Димитрова

Инспекцията по труда се оказва безсилна по казуса с 11-те фирми с неизплатени заплати

Нито прокуратурата, нито инспекцията по труда може да помогнат. Депутат от ГЕРБ обясни, че работниците ще трябва да се спасяват поединично

За по-малко от седмица се стигна до задънена улица относно казуса с 11-те фирми с големи неизплатени задължения към служителите си, за които инспекцията по труда сезира прокуратурата. Миналия понеделник министърът на труда и социалната политика Тотю Младенов обяви, че повечето фирми от списъка с некоректни работодатели, който беше обявен от него в началото на годината, са изплатили задълженията си напълно или частично. Изключение правят 11 фирми, които въпреки всички проверки и санкции не са започнали да издължават забавените трудови възнаграждения.

Не е ясно как, но трябва

Министърът заяви, че след като са изчерпали без резултат всички административни лостове за въздействие върху некоректните работодатели, контролните органи са длъжни да се обърнат към прокуратурата според чл. 407 на трудовия

► Егна от компаниите, които не са плащали заплати, в случая от година, е "Ален мак" в Пловдив

кодекс.

В черния списък фигурират отдавна фалирнали предприятия като "Ален мак" АД-Пловдив и "Автобусни превози" АД-Плевен, но Младенов заяви, че не е задължение на министерството да следи какви са конкретните причини за неизплащането на заплати, така че не могат да си затварят очите и ще предприемат крути мерки срещу такива работодатели.

Не е работа на прокуратурата

В четвъртък Софийската районна прокуратура върна сигнала на инспекци-

ята по труда с мотива, че тя не е компетентна да се произнася за нарушения на трудовото законодателство, а в случая ГИТ не е сезирала прокуратурата с конкретни данни за извършено престъпление от общ характер. От инспекцията и МТСП се въздържаха от официално становище по въпроса с обяснението, че все още не са получили писмено мотивите на прокуратурата. От своя страна от прокуратурата увериха, че документите са изпратени още в четвъртък. ГИТ се ограничи с изявлението, че ще продължи с проверките и санкциите по казуса в

рамките на правомощията, които ѝ дава законът.

В същия дух се изказа и заместник-председателят на комисията по труда и социалната политика в парламента от ГЕРБ Светлана Ангелова. Тя заяви, че ще зачестят съвместните проверки на инспекцията с НАП и НОИ, при които вероятно ще излязат и други нарушения, като укриване на осигуровки и неплащане на данъци. Конкретно по случая с 11-те фирми обаче Ангелова посъветва работниците да си търсят сами правата, като заведат дела.

Филип Буров

Първата задача на новата Агенция по храните ще бъде стандарт за хляба

Няма картелно споразумение от страна на зърнопроизводителите, съобщи земеделският министър Мирослав Найденов

Земеделският министър Мирослав Найденов е на мнение, че българите ядат най-лошия хляб в Европа, затова и разработването на стандарт ще бъде една от първите задачи на новата Агенция по храните. След среща със зърнопроизводителите министърът съобщи също, че картел при производителите няма и ако има спекула с цената на хляба, причината не е в тях. Найденов обеща да се търси и вариант за данъчни облекчения на производители, които са физически лица.

Стандарт и за хляба

Ядем най-лошия хляб в Европа, каза Мирослав Найденов. Макар и да не подкрепи изказването си с никакви данни, според него преди време е имало само три вида хляб, но пък бил истински, докато в момента са над 30 вида, но с много по-лошо качество. Проверка на РИОКОЗ преди дни сред над 1500 обекта за

производство и разпространение на хляб не показва никакви сериозни нарушения на фирмите, които да говорят за некачествен продукт.

"Не ядем този хляб, който заслужаваме ние и нашите деца. На това ще му се сложи краят", каза въпреки това земеделският министър. Той уточни, че съвсем скоро ще започне да работи Агенцията по храните и задължително ще бъде въведен стандарт за качеството на хляба.

Няма картел

Що се отнася до съмненията за нереално поскъпване на хляба обаче, Найденов съобщи, че картелно споразумение при зърнопроизводителите категорично няма. Зърното е борсова стока и ако някой се опитва по веригата да прави определени спекулации, това не са те, коментира той след среща със зърнопроизводителите. Цената на зърното продължава да расте заради тенденциите на световните пазари, посочи министърът и добави, че държавата не може еднолично да наложи и таван на цените, защото това е в разрез с пазарната икономика. Такава процедура е предвидена само ако

► Мирослав Найденов обеща преференциален данъчен режим за земеделските производители СНИМКА БОБИТОШЕВ

цената падне твърде много - под 101 EUR на тон.

Министър Найденов посочи още, че искането на производителите да бъде въведен диференциран ДДС засега ще остане неудовлетворено, но от ГЕРБ

щели да внесат предложение за промяна на облагането на земеделските производители физически лица, като отпадне досегашният режим на облагане на база на оборота.

Ани Когжаиванова

Мубарак търси изход от кризата с преговори с опозицията

Цената, която Египет плаща за протестите, се оценява на минимум 310 млн. USD на ден

Египетският президент Хосни Мубарак започна в събота разговори с министрите в търсене на опити за възстановяване икономиката на страната, която пострадна тежко от вълната протести срещу правителството. Мубарак се срещна с премиера, финансовия министър, министъра на петрола, на търговията и индустрията и с управлятеля на централната банка. Според държавната египетска телевизия новоназначеният вицепрезидент Омар Сюлейман е започнал в събота срещи с изтъкнати независими или опозиционни фигури, за да потърси възможности за гарантиране на свободни и честни президентски избори. Според анализатори размириците и протестите в Египет струват на страната минимум 310 млн. USD на ден.

Участие в преговорите

Най-голямата опозиционна група в страната „Мюсюлманско братство“ също се включи в преговорите, но предупреди, че си запаз-

„Банките отвориха врати вчера, а фондовият пазар започва отново да функционира

ва правото да се откаже, ако те не вървят в никакъв посока. Решението да се включи в преговорите организацията обясни с желанието си да се увери в сериозния ангажимент на властта към исканията на народа.

Промяна в настроението

Протестите продължиха и през почивните дни на площада в Кайро, но ситуацията е сравнително спокойна. В събота на площада се събраха няколко хиляди души.

Настроението сред протестиращите постепенно се променя. Част от тях смятат, че основните искания на протестиращите са изпълнени и сега трябва да се захванат за работа. Появиха се мнения, че след 30 години диктатура още половин година до редовните избори не е толкова много време.

Финанси

Правителството призовава хората да се върнат на работа. Като знак, че нещата се връщат към нормалния си ритъм, беше приета и новината, че банките отвориха врати вчера, а фондовият пазар започва да функционира отново от днес. Информацията беше съобщена от финансовия министър Самир Радван.

Пари в брой

За целта египетската централна банка е прехвърлила 854 млн. USD в брой във финансовата система, след като вложителите получиха достъп до спестяванията си за първи път от повече от седмица. Правителството се опитва също да възстанови продажбата на дълг. Централният трезор държи 36 млрд. USD в резерви и гарантирани депозити. Миналата седмица оттам заявиха, че потребителите могат да теглят до 10 хил. USD на ден, а кредитните институции са достатъчно ликвидни, за да посрещнат всичките си нужди. Трезорите в страната държат депозити на стойност 937 млрд. египетски паунда към края на ноември. От тях 505 млрд. са спестявания на домакинствата и 124 млрд. на частни компании.

► Хосни Мубарак, президент на Египет

СНИМКА REUTERS

Взрив Експлозия в газопровод спря доставките към Йордания

► Газов терминал в северната част на Египет, на 70 км от ивицата Газа, беше взривен в събота.

► Според данни на египетската държавна телевизия

експлозията е резултат от атака, но извършителите остават неизвестни. Взривът е станал в газов терминал близо на няколко метра от местно летище. Тръбопроводът стига до Йордания и Израел. От съображения за сигурност бяха спрени доставките на газ през съоръжението. Израел разчита на синьото гориво, за да

задоволи енергийните си нужди, и заделя милиарди за гоставката на природен газ от Египет.

► Това не е първата атака срещу газопровода.

► Опити за взривяването му имаше и през юли миналата година от бедуини от Синайския полуостров, които обвиниха египетското правителство в дискриминация.

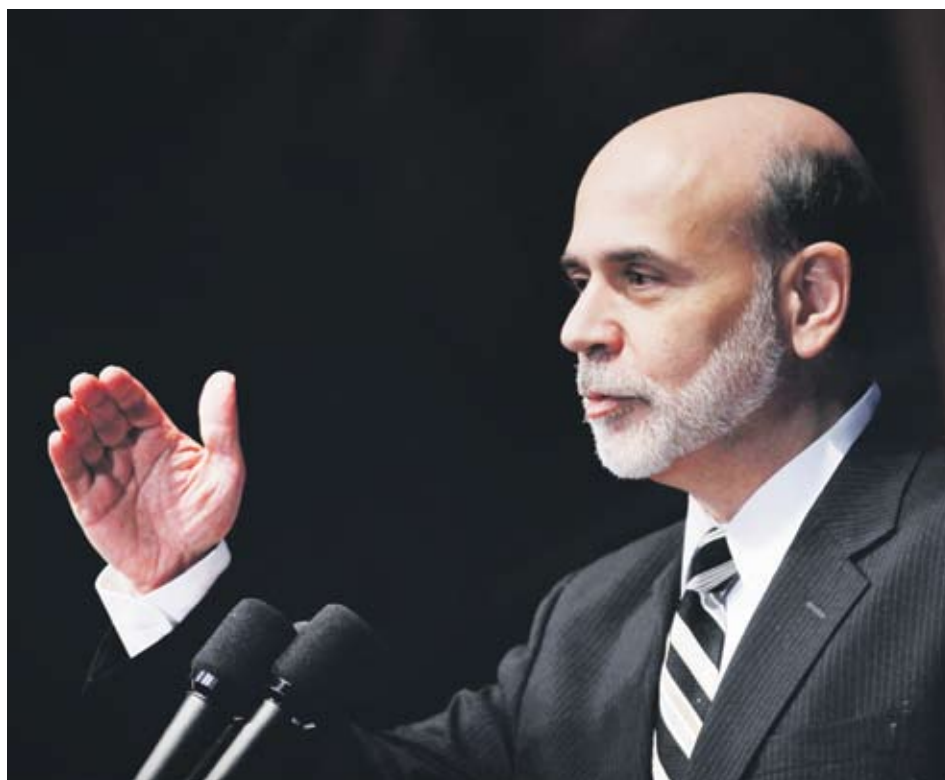
Фед настоява за бързо вдигане на тавана на дълга

Бен Бернанке предупреди, че забавянето на решението може да принуди САЩ да замразят плащанията по облигациите си

Председателят на Федералния резерв на САЩ предупреди републиканците в Конгреса, че ако вдигането на тавана на дълга бъде отложено, това ще има катастрофални последици, съобщи Reuters. По думите му след определен момент САЩ ще бъдат принудени да замразят плащанията си по дълга. „Последиците от това за финансовата ни система, за фискалната ни политика и за икономиката ни ще бъдат катастрофални“, посочи Бернанке. В същото време той призова правителството и Конгреса да изработят по-изпълним план за ограничаване на бюджетния дефицит.

Замяна „глас срещу разходо“

Коментарът на централния банкиер е във връзка с намеренията на някои републиканци да блокират вдигането на дълговия таван, който в момента е определен на 14.3 трлн. USD. Целта е да „изтъргуват“ гласовете

► Председателят на Федералния резерв Бен Бернанке очерта малко по-оптимистична картина за щатската икономика през 2011 г.

СНИМКА REUTERS

си срещу по-сериозни съкращения на бюджетните разходи. Според правителството САЩ ще достигнат заложената граница през април или май и ако тя не бъде увеличена, държавата може за първи път в историята си да прекрати плащанията си по дълга, което

рязко ще вдигне лихвените й разходи. Пазарите обаче като цяло гледат спокойно на ситуацията, тъй като традиционно вдигането на дълговия таван в САЩ е съпроводено от политически препирни. Бернанке също отбеляза, че вероятността да се стигне дотам

е малка. Председателят на Фед настоя депутатите да не превръщат ограничаването на дълга в заложна карта, а да се съсредоточат върху бюджетните разходи и данъците, които са важни за разрешаване на финансовите проблеми на страната.

Малко по-розова картина

Бернанке направи малко по-оптимистична оценка на икономическото възстановяване, отколкото в предишни свои изказвания. По-добрите очаквания се базират на ръста на потреблението на домакинствата, повишеното потребителско и бизнес доверие и нарастването на банковите кредити. Според него това предвещава една по-успешна година от миналата.

Централният банкиер обаче даде да се разбере, че икономиката все още се нуждае от подкрепата на Фед. Въпреки че икономическият растеж вероятно ще се засили през тази година, очакваме безработицата да остане над, а инфлацията под заложените цели, обясни Бернанке. Това означава, че Федералният резерв няма да бърза да затяга условията за финансиране и да ограничава инфлацията, а ще продължи да стимулира растежа и заетостта, коментират анализатори.

Предпазливи при наемането

Според Бернанке трудовият пазар вече дава някакви основания за оптимизъм, но предпазливостта на фирмите при наемането на

нови работници означава, че ще минат няколко години, преди безработицата да достигне нормално ниво. По думите му икономиката трябва да започне да расте с около 2.5%, за да има достатъчно работа за хората, които се присъединяват към работната сила. През 2011 г. Фед очаква увеличението на БВП да бъде над 2.5% и с времето безработицата да започне да намалява. „Докато не отчетем един по-дълъг период на постоянно разкриване на нови работни места, не можем да смятаме, че възстановяването е трайно“, посочи председателят на Фед.

Инфлацията остава ниска

Бернанке отхвърли като неоснователни притесненията, че поскъпването на храните и енергоносителите в световен мащаб крие опасност от инфлация в САЩ. По думите му като цяло инфлацията остава доста ниска, а ръстът на заплатите се е забавил. Той опроверга и обвиненията, че политиката на Фед да налива пари в икономиката е причината за ръста на цените в света. Това се дължи основно на повишеното търсене в развиващите се икономики, обясни централният банкиер. ■

Разрешение България отново може да търгува въглеродни емисии

България отново може да търгува с емисии парникови газове, след като молбата ѝ за възстановяване на акредитацията за участие в международна-

та въглеродна търговия беше одобрена. Молбата на страната ни е била разгледана на 12-ата среща на Прилагащия орган към Комитета по изпълнение на задълженията на страните по Протокола от Киото. С възстановяването на акредитацията ни участие в търговията с въглеродни емисии се отваря

вързката към международния регистър за трансакции. Подновява се възможността България да се включи в европейската търговия с квоти и единици по механизмите на Протокола от Киото. Правото на България за участие в международната въглеродна търговия беше прекратено на 28 юни 2010 г.

КОМПАНИИ И ПАЗАРИ

Ниски цени и продажби потопиха пазара на ваканционни имоти

Компании отчитат съживяване в последните месеци на 2010 и прогнозираят ръст през тази година

По-ниски цени и по-малко реализирани продажби понижават резултатите на компанията, развиващи ваканционни имоти. Това показват отчетите на две от водещите дружества, листвани на фондовата борса - „Феърплей Пропъртис“ АДСИЦ и „Интеркапитал Пропъртис Дивелъпмънт“ АДСИЦ.

Евтино-скъпо

Спад от 86% до 114 хил. лв. на печалбата за разпределение отчита „Феърплей Пропъртис“ АДСИЦ. В същото време продажбите на компанията се повишават минимално до 23 млн. лв.

„Понижението на печалбата идва главно от средната цена, на която сме продавали имотите, тя е с около 300 лв. по-малко на квадратен метър”, обясни резултатите изп. директор на компанията Маню Моравенов. По думите му дружеството е продало като квадратура повече, отколкото през 2009 г. и ако го няма това увеличение, резултатът на компанията е щял да бъде доста по-лош. Влошаването на финансовия резултат през 2010 г. идва и от поскъпването на строителството под

формата на разрешителни и други такси.

„В баланса ни за 2009 г. имаме и продадено едно право на строеж, което малко изкривява статистиката”, допълни Моравенов.

Квадратурата изчезва

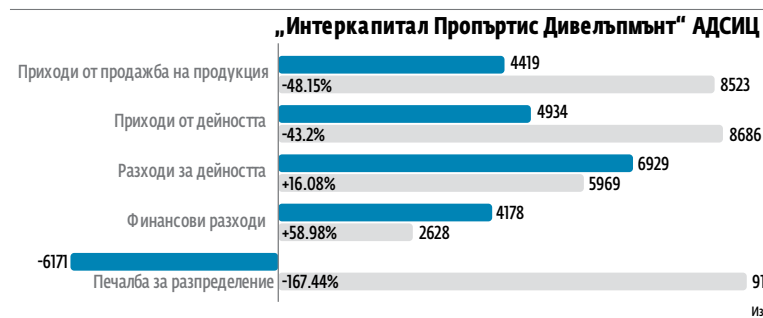
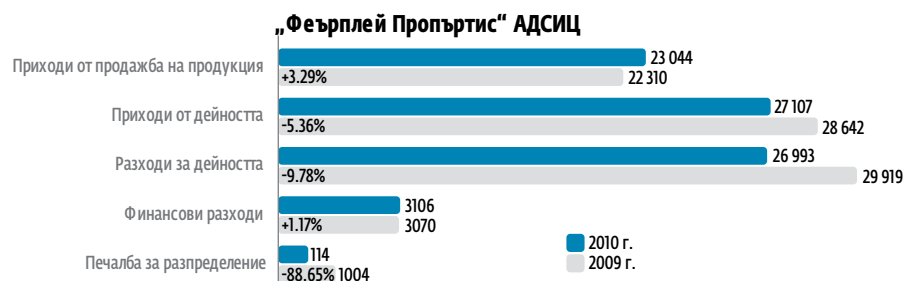
По-малко продадени площи е причината за катастрофичния спад в резултата на „Интеркапитал Пропъртис Дивелъпмънт“ АДСИЦ.

Според неаудитирания отчет на компанията приходите от продажби спадат стремително с близо 50% до 4.4 млн. лв., а финансовият резултат на компанията се срива до над 6 млн. лв. загуба спрямо печалба от 9 млн. лв.

„През миналата година имаме спад в продадената квадратура и логично имаме понижението в приходите и финансовия резултат”, обясни изп. директор на „Интеркапитал Маркетс“ Николай Майстер. Дружеството е консултант на АДСИЦ-а.

И двете компании обясняват понижението във финансовите си показатели с това, че осчетоводяването в бранша отчита продажби от минали периоди и че през

Изменение на основните финансови показатели, в хил. лв.

Източник: Отчети, предадени на БФБ

2010 г. вече са отчели първи сигнали за съживяване на пазара.

„Ако сравним цените на ниво сключени договори през 2010 и 2009 г., ще забележим, че миналата не само няма спад, а дори има леко покачване”, твърди Моравенов. Според Майстер в края на миналата година „Интер-

капитал” е увеличил броя на сключените си договори, но заради формата на изплащане сделката приключва 18 месеца след подписването на договора, когато се осчетоводява.

Розово бъдеще. А гали?

Шефовете са убедени, че

трудните дни за компанията им са зад гърба им. Въпреки това те са предпазливи в очакванията си за развитието на сегмента.

„Оставаме много предпазливи и доста консервативни при разработването на имоти и инвестирането в тях”, каза Моравенов. По думите му ситуацията на пазара на имо-

те е такава, че трябва много внимателно да се анализира, преди да се започне нов проект. Доста по-оптимистично настроен е Майстер, който твърди, че в последните месеци има доста по-силен интерес към ваканционни жилища и този сектор се възстановява по-бързо.

„Купувачите на ваканционни имоти са доста по-широк кръг, а и инвестират главно собствени пари, а не кредити”, обяснява причините за това Майстер.

Добромир Ганев от консултантската компания „Форос” обаче е на мнение, че продажбите много зависят от конкретния проект и е трудно да се каже, че целият сектор на ваканционните имоти вече се представя по-добре от останалите недвижимости.

И на двете компании обаче ще им се наложи да минат през „цедката” на одиторите, където резултатите може да придобият по-различен вид. Част от одиторския доклад е заверката в преоценката на недвижимите имоти, собственост на дружествата. Преоценката едва ли ще е положителна.

Мирослав Иванов

Продавахме при по-ниски цени

Понижението в приходната ни част е главно заради средната цена, на която сме прода- вали имотите. Тя е с около 300 лв. по-малко на кв. м. През 2009 г. сме продавали на 2515 лв. на кв. м, а през 2010 г. - на 2213 лв. на кв. м. Ако сравним обаче цените на база договорените, през 2010 г. дори има лек ръст. Иначе като продажби мина- лата година продадохме 10 413 кв. м, а година по-ра- но - 8865 кв. м. Така че, ако бяхме продали колкото през 2009 г., щяхме да имаме спад в резултата с около 3 млн. лв. Друга причина за влошаването на резултата е повишаването на стойноста на апартаментите. Това идва от поскъпването на строителството под формата на разрешителни и други такси. В баланса за 2009 г.

Маню Моравенов,
изп. директор на „Феърплей
Пропъртис“ АДСИЦ

” Оставаме много предпазливи и доста консервативни при разработването на имоти и инвестирането

имаме и продадено едно право на строеж, което малко изкривява статистиката. В Банско продаваме доста по-малко и нищо не ме кара да бъда оптимист, че тенденцията ще се промени. Нашите традиционни купувачи са руснаци и хора от бившите републики, а те търсят море, така че ще

останем съсредоточени върху морските обекти, които развиваме. Оставаме много предпазливи и доста консервативни при разработването на имоти и инвестирането. Ситуацията на пазара на имоти е такава, че трябва много внимателно да се анализира, преди да се започне нов проект.

Ние имаме малък проект в Черноморец, от който ще започнем да продаваме апартаменти. Започваме и продажби в Паничище, където също разполагаме с проект. В дългосрочен план имаме проект в Сапарева баня, но там изобщо не мислим, че е реалистично да го започваме скоро. За по-добри обекти има финансиране, но банките също остават доста консервативни настроени. □

Реализирахме доста по-малко квадратура

Обяснението за спада на резултатите ни е, че сме продали по-малко апартаменти като квадратура през миналата година. Осчетоводяването на договорите е за период от около 18 месеца. Над 90% от нашите контракти са по този модел.

От 2008 г. насам ситуацията на пазара на имоти е трудна, но има признаци на съживяване. Планираме да развиваме проекта си в Боровец, където по наш анализ има добри перспективи. Той все още не е завършен. Там имаме някои анулирани предварителни договори, по които сме платили обезщетения или пък сме предоставили други имоти. Очаквам с новото

Николай Майстер,
изп. директор
на „Интеркапитал Маркетс”

” Всичко зависи от качеството на самия проект - ако той е добър, има и интерес към него

увеличение на капитала да успеем да завършим проекта и да започнем реални продажби.

Данните показват, че пазарът на ваканционни имоти, който много считаха за по-рисков от нормалния пазар, всъщност е по-слабо засегнат. Стига, разбира се,

проектите да са качествени.

Просто купувачите на ваканционните имоти са много повече и от различни региони. Докато в София например зависи изцяло от банковото кредитиране, при ваканционните покупки е със собствени средства. Всичко зависи от качеството на самия проект - ако той е добър, има и интерес към него. Има много ваканционни имоти, направени за англичани и ирландци, и когато техният пазар замря, умряха и продажбите на тези имоти.

Връщаме се в годините, когато първо трябва да се инвестира, а чак след 1-2 години да се раздават дивиденди. □

Отсяване на проблемните облигации

КФН подготвя промени в нормативната уредба, с които да се разпишат правилата за реструктуриране на дългови книжа

Лавината от проблемни облигационни емисии, заляла борсата през последните две години, накара Комисията за финансов надзор (КФН) да се заеме с промени в нормативната уредба, които да защитават в по-голяма степен интересите на инвеститорите.

Промени

Според източници на в. „Пари“ идеята на КФН предвижда нормативно да се определи при какви случаи може да има промяна в параметрите на една емисия. Целта е да се опишат условията, при които ще може да се реструктурира дългът, и как точно ще става това. Трябва да са ясни рисковете и да се покаже на инвеститорите, че е възможно да си получат обратно парите със закъснение. Идеята е да се повиши информираността не само на тези, които купуват дългови книжа, но и емитентите да са наясно с изискванията.

Все още не е ясно дали и кога тази идея ще бъде разписана черно на бяло под формата на официален документ. Димана Ранкова, зам.-председател на КФН, ръководещ управление „Надзор на инвестиционната дейност“, отказа да коментира дали КФН подготвя промени, или изготвя нова практика за одобрение на проспектите за качването на облигации на фондовата борса. Тя обаче подчерта необходимостта от промени в Търговския закон относно това дали и при какви условия може да се реструктурира дългът. „Липсва съдебна

практика по тези въпроси. Това вероятно се дължи на факта, че когато се е създавало законодателството в тази насока, проблемите не са съществували и поради това уредбата е бегла“, каза Димана Ранкова. По думите ѝ в последните 1-2 години различни асоциации в инвестиционния сектор са предлагали редица промени.

Институционалните инвеститори обаче са категорични, че законови промени, касаещи облигационния пазар, са необходими. „Разбира се, че има нужда от много промени в нормативната уредба. Не е тайна, че институционалните инвеститори събират опит в момента и затова приветстват промените“, каза Даниела Петкова, главен изпълнителен директор на „ПОК Доверие“ АД. Според нея трябва да се определили при какви условия облигационерите могат да изискват допълнителна информация от емитентите. „При положение че сме иницирали част от промените, няма как да не ги подкрепяме“, твърдо заяви и Стоян Тошев, председател на Българската асоциация на управляващите дружества (БАУД). Той направи уточнението, че не е виждал текстовете, които подготвя КФН, и затова не може да ги коментира. „Видя се, че не е добре изградена и регулаторната рамка за този пазар и в нея има сериозни проблеми“, добави Стоян Тошев.

Да си създадем практика

Един от наболелите въ-

проси, който се открие в последно време при разсрочване на облигационни емисии, е липсата на яснота кой облигационер има право да гласува, както и кворумът, необходим, за да се вземат решенията. Още на конференцията „Насоки за развитие на капиталовия пазар в България - стратегия за възвръщане“, проведена през октомври миналата година, Стоян Тошев предложи промени, една от които беше да се повиши кворумът при вземане на решение за разсрочване. Освен това в много случаи се получава припокриване на мажоритарен собственик акционер, който държи и голяма част от облигациите. Това поставя в неравностойно положение държателите на дългови книжа с по-малък дял. „Подкрепяме и промени, които да разпишат ясно и точно кой облигационер има право да гласува при разсрочване. Има случаи, в които емитентът и мажоритарният собственик на дългови книжа са свързани и правата на миноритарните облигационери не са гарантирани“, обясни Даниела Петкова. Управляваната от нея пенсионноосигурителна компания е завела дело срещу „Хинчовски Инвестмънт Груп“, където мажоритарят е гласувал за разсрочването и то се е приело. „За големите институционални инвеститори от рода на пенсионните фондове трябва да се гарантират повече права“, добави Даниела Петкова.

В търсене на практика за защита на малките облигационери ИД „Кампан Капи-

тал“ АД заведе дело срещу разсрочването на облигациите на „Интеркапитал Пропърти Дивелъпмънт“ АДСИЦ. „Чисто технически не би трябвало да има разсрочване, след като не е казано с какво мнозинство се вземат решенията за подобна стъпка“, мотивира решението за воденото дело Николай Ялъмов, председател на съвета на директорите на „Финансова група Капман“. Според него трябва да е ясно, че промените ще се правят примерно с мнозинство от 2/3 от гласовете и това да е разписано предварително в договорите. „Така, който си купи облигации, ще е наясно, че в бъдеще може да се стигне до такъв вариант“, твърди Николай Ялъмов.

Няма лустване

Макар и да липсва практика и законодателството в областта на облигационните емисии да не е съвършено, вече се прокрадват идеи за предварителна защита правата на инвеститорите на капиталовия ни пазар. Така на хасковския „Ерато холдинг“ не му беше разрешено да качи облигации за 4.5 млн. EUR за вторична търговия на БФБ. Мотивите за отказа - значително намаляване на приходите и на финансовия резултат през 2009 г. и първата половина на 2010 г., което може да доведе до затруднения при обслужване на емисията дългови книжа. Допълнителна тежест за отказа е фактът, че параметри вече са променяни. Няма смисъл една такава частна емисия да се прави публична, защото по този начин може да влязат нови инвеститори. Идеята на КФН е да пази публиката“, каза Димана Ранкова.

Явно първата стъпка вече е направена, остава да се направи и следващата. Противоречивите сигнали, които дава КФН, обаче може да оставят и тези идеи за промени на етап идеен проект и добро пожелание. Професионалните инвеститори също очакват с нетърпение промени, които да раздвижат пазара и да защитят правата на купувачите на дългови книжа. Освен това я има и категоричната подкрепа от инвестиционната общност.

Атанас Христов

Трябва предварително да МНОЗИНСТВО се вземат р

Заведохме нашето

искане срещу реструктурирането на облигациите на „Интеркапитал Пропърти Дивелопмънт“ АДСИЦ, защото искаме да се създаде практика. Чисто технически не би трябвало да има разсрочване, след като не е казано с какво мнозинство се вземат решенията за подобна стъпка. Ако предварително е написано, че промените в параметрите се вземат с X мнозинство, тогава, който си купи книжа, ще е наясно при какви условия

Николай Ялъмов,
председател на СД
на „Финансова група Капман“

Така, който си купи облигации, ще е наясно, че в бъдеще може да се стигне до такъв вариант

► Проблемни облигации

Компания	Валута	Остатък, преизчислен в лв.	Статут
„Ален мак“ АД	EUR	9532764	предсрочно изискуеми
„Ален мак“ АД	EUR	1157851	предсрочно изискуеми
„Алу-Пласт“ ЕАД	EUR	3911660	предсрочно изискуеми
„Балканкар-Заря“ АД	EUR	10757065	разсрочени
„Етап Адрес“ АД	BGN	3750000	разсрочени
„Интеркапитал Пропърти Дивелъпмънт“ АДСИЦ	EUR	8801235	разсрочени
„Флорина България“ АД	EUR	13769043	разсрочени
„Зърнени храни България – Фарин“ АД	EUR	8801235	разсрочени
„Бросс холдинг“ АД	EUR	11734980	предстои ново общо събрание, на което облигационерите да гласуват за разсрочване на общо събрание днес
„Балканстрой“ АД	EUR	9779150	облигационерите ще решават дали да разсрочат емисията
„Ерато холдинг“ АД	EUR	8801235	недопуснати до търговия на БФБ заради влошени финансови резултати

да се знае с какво решения

ще се случи това. У нас няма практика за вземане на подобни решения. При облигационния заем по същество дружеството взема средства поотделно от всеки облигационер.

Оттук нагатак промените трябва да стават със съгласието на двете страни, освен ако не е записано друго. Трябва да е ясно, че промените ще се правят примерно с мнозинство от 2/3 от гласовете. Така, който си купи облигации, ще е наясно, че в бъдеще може да се стигне до та-

къв вариант. На развитите пазари подобна практика се прилага, но при нас не.

Трудно ми е да коментирам конкретни промени в нормативната уредба, що се отнася до облигациите. Имаше много предложения, но засега нищо не се е случило. Не съм чел и последните варианти. Пазарът ще оцени коректните емитенти. При кризата имаше много компании, които се отнасяха некоректно с инвеститорите и те са непривлекателни за инвестиране. **П**

Иван Такев,
изпълнителен директор на БФБ

Когато по някакъв начин се реструктурират облигации, се оказва, че се получава разминаване на лихвените периоди и те вече не са равни. Това противоречи на нашия правилник. За да сме погъвкави, решихме да го променим и да допуснем за определен период реструктурираните емисии да не отговарят на предварителния период на лихвени плащания.

Нормативната уредба е бегла

В условията на криза се установява увеличаване на случаите на промени в първоначалните условия, при които са издадени облигации, търгувани на фондовата борса. Промените касаят основно доходността, обезпеченията и сročността на емисиите. Обичайно срокът се увеличава, но има и случаи на предсрочно погасяване. Може да се очаква, че промени в първоначалните условия ще настъпят и при други емисии в бъдеще. Липсват ясни правила в Търговския закон дали и

Облигациите са много важни за взаимните фондове

При положение, че сме иницирали част от промените, няма как да не ги подкрепяме. Не съм виждал текстовете, които подготвя Комисията за финансов надзор, и затова не мога да ги коментирам. Ние поставихме въпроса за промени в нормативната уредба за облигациите, защото почти всички взаимни фондове инвестират в дълговите книжа.

Облигации купуват консервативните и балансираните фондове, в по-малка степен и колективните инвестиционни схеми в акции. Развитието на пазара на облигации е много важно за индустрията на взаимните фондове.

Стоян Тошев,
председател на БАУД

Видя се обаче, че не е добре изградена и регулаторната рамка за този пазар и в нея има сериозни проблеми

Икономическата и финансовата криза доведоха до силно влошаване на състоянието на емитентите на облигации. Видя се обаче,

че не е добре изградена и регулаторната рамка за този пазар и в нея има сериозни проблеми. Именно в частта с подобряване на законодателството имаме възможност да променим нещо. Има емисии, при които решенията се вземат от облигационери, които се свързват с емитента. Това не е в интерес на другите държатели на дългови книжа. Изпълнението на вземанията се сблъсква с редица пречки, включително и с правилата на Централен депозитар.

На капиталовия пазар има не само акции, но и облигации и трябва да се работи за развитие и на дълговите книжа. **П**

Димана Ранкова,
зам.-председател на КФН, ръководещ управление "Надзор на инвестиционната дейност"

Трябват законодателни промени, каквито бяха предлагани в последните 1-2 години от асоциации в инвестиционния сектор

доколко са допустими промени в условията. Липсва и съдебна практика по тези

въпроси. Това вероятно се дължи на факта, че когато се е създавало законодателството в тази насока, проблемите не са съществували и заради това уредбата е бегла. Необходими са законодателни промени, каквито бяха предлагани няколко пъти в последните 1-2 години от различни асоциации в инвестиционния сектор. Вече имаме данни за съдебно дело при една от промените емисии, както и жалби на облигационери при други дългови книжа. Промените трябва да са

за засилване ролята на банката депозитар, която е призвана да се грижи за интересите на облигационерите и за достатъчността и качеството на дадените обезпечения. Трябва да се знае кога и при какви условия може да се правят промени, да се повиши информираността на облигационерите чрез завишаване изискванията към съдържанието на проспектите. Всичко това ще гарантира подобряване на прозрачността, стабилността и доверието в капиталовия пазар. **П**

Правата на миноритарите не са гарантирани

Разбира се, че има нужда от много промени в нормативната уредба. Не е тайна, че институционалните инвеститори събират опит в момента, и затова приветстваме промени, с които да се регламентират правата на институционалните инвеститори при изпълнение на обезпеченията. За разлика от банките, които при просрочие на кредити имат доста улеснена и бърза процедура за реализация на вземанията, правата на облигационерите не са защитени по този начин. Трябва да се определи при какви условия облигационерите могат да

Даниела Петкова,
главен изпълнителен директор на ПОАП „Доверие“ АД

За да не спираме инвестициите в облигации, ограничаваме вложенията в емисии, където можем да сме мажоритари

изискват допълнителна информация от емитентите. При „Ален мак“ например така и не получихме два от договорите, които поискахме. Подкрепяме и промени, които да разпишат ясно и

точно кой облигационер има право да гласува при разсрочване. Има случаи, в които емитентът и мажоритарният собственик на дългови книжа са свързани и правата на миноритарните облигационери не са гарантирани. Срещу „Хинчовск Инвествънт Груп“ водим дело, водим и много други дела. Там мажоритарният облигационер гласува за разсрочването и то се прие. Така държателите на дългови книжа с по-малки дялове нямат достатъчно права. За големите институционални инвеститори от рода на пенсионните фондове трябва да се гарантират повече права.

Ние имаме изисквания за лимити на инструментите, в които влагаме, и по този начин няма как да сме мажоритари навсякъде. За да не спираме инвестициите в облигации, ограничаваме вложенията в емисии, където можем да сме мажоритари. Това не е редно. Всичко това ограничава по-широкото използване на инструмента облигации. Пазарът на облигации има нужда да се развива, особено в условията на свитото банково кредитиране, дълговите книжа може да са много добра алтернатива за бизнеса и инвеститорите. **П**

ПЛОВДИВСКА ОБЩИНСКА АГЕНЦИЯ ЗА ПРИВАТИЗАЦИЯ					
4000, гр. Пловдив, ул. "Железарска" №1, тел.: (032) 626482, 622771, http://poap.net					
На основание Решение - №494 от 16.12.2010 г. на Общински съвет - Пловдив, обнародвано в ДВ, бр. 8 от 25.01.2011г.					
ОБЯВЯВА ТЪРГ С ЯВНО НАДАВАНЕ ЗА ПРОДАЖБА НА:					
Обект, адрес	Дата и час на провеждане	Застр. площ, /кв.м./	Нач. тръжна цена/лева/	Вноски депозит, /лева/	Тръжна документация /лева/
1. Поземлен имот с идентификатор 56784.525.85 по кадастралната карта на гр. Пловдив с площ от 5791 кв.м. застроен с незавършено строителство - сграда с площ от 2463 кв.м. с идентификатор 56784.525.85.1 находящ се в гр. Пловдив, р-н „Източен“, бул. „Маршиа - юг“ № 204, за който е отреден УПИ XV - 53, общ. обсл., произв. и складова дейност, кв. 4 по регулационен план на кв. „Многофункционална зона Изток“ - гр. Пловдив.	На 21-ия ден от обнр. в ДВ от 10,00ч.	2463 кв.м.	333 000 лв. Сделката не е освободена от ДДС.	85 000 лв.	5 000 лв. /без ДДС/
1. Тързът ще се проведе в сградата на ПОАП, ул. "Железарска" №1, Пловдив, ет.3 2. Депозитът за участие следва да е постъпил по банковата сметка на ПОАП, до 17-ия ден от обнародването на съответното Решение в "Държавен вестник". 3. Сметка на наддаване - 30 000 лв. 4. Тръжната документация за участие в търза се закупува в офиса на Пловдивска общинска агенция за приватизация, ул. "Железарска" №1, до 17-ия ден от обнародването на съответното Решение в "Държавен вестник", до 16.00 часа българско време. Цената на комплект тръжна документация е 5 000 /пет хиляди/ лева /без ДДС/, платими в брой на посочения адрес. При получаване на тръжната документация представителят на съответния кандидат следва да представи документ за самоличност и документ за актуално съдебно състояние на юридическото лице, което представлява, а в случаите на упълномощаване - и упълномощаване в писмена форма. Документите по предходното изречение, които са съставени на език, различен от българския, следва да бъдат придружени с превод на български език. 5. Озлед на обекта - всеки работен ден до 20-я ден /включително/ от обнародването на съответното Решение, от 9.00 до 17.00ч., с предварително подадена писмена заявка в офиса на ПОАП, гр. Пловдив, ул. "Железарска" №1 и представен документ за закупена тръжна документация. 6. Предложенията за участие в търза се подават в офиса на ПОАП, ул. "Железарска" №1, до 16.00 часа на деня, предхождащ търза. 7. Начин на плащане: Достигнатата на търза цена се заплаща в български лева по следния ред: 50% - при сключване на приватизационен договор по банковата сметка на Община Пловдив. От тази сума се приспада вносения депозит. ДДС се начислява върху достигнатата на търза цена и е дължим в пълен размер с първата вноски. Стойността на начисления ДДС се внася самостоятелно по сметка на ПОАП. Остатъкът от цената в размер на 50% се заплаща в срок до шест месеца от сключването на договора. Купувачът може да заплати цялата покупна цена еднократно при сключването на договора. 8. Възлага на Изпълнителния директор на ПОАП да сключи приватизационен договор със спечелилия търза участник в срока по Наредбата за търговете и конкурсите.					

Вътрешният пазар на „Софарма“ продължава да се свива

Компанията увеличава износа си, което носи ръст за общия обем на продажбите

Фармацевтичната компания „Софарма“ продължава да страда от свитото вътрешно потребление, подобно на много от българските производствени дружества. Според месечния отчет на дружеството през януари компанията е свила приходите си от продажби на вътрешния пазар с 6%. В същото време обаче съвкупните продажби се увеличават на годишна база с 13% заради ръста в приходите от износ. Той е с 23% повече спрямо същия период на 2010 г.

„Положителният ръст на продажбите на чуждестранните пазари продължава, като се потвърдиха очакванията за увеличение на поръчките за руския пазар. През изминалия месец дружеството реализира двуцифрен ръст в Русия и Украйна спрямо януари 2010 г.“, коментира изпълнителният директор на „Софарма“ АД Огнян Донеv.

Тенденция

„Софарма“ отчете месечно понижение на вътрешния пазар и за декември 2010 г. Намалението тогава отново беше от 6%, но заради понижението и в износа общият обем на продажбите се сви с 1%. От компанията тогава докладваха нарастване на поръчките за Русия за първите два месеца на 2011 г. Това вече се отразява в текущите финансови резултати.

► **Потвърдиха се очакванията ни за увеличение на поръчките за руския пазар и през изминалия месец дружеството реализира двуцифрен ръст в Русия и Украйна спрямо януари 2010 г., каза изп. директор на „Софарма“ АД Огнян Донеv**

СНИМКА МАРИНА АНГЕЛОВА

В условията на свито вътрешно потребление „Софарма“ предприе серия от стъпки към експанзия на външните пазари. След Русия, Украйна и Полша Беларус е последната страна, която влиза в полезрението на мениджърския мълчание. Чрез базираното в Латвия дъщерно дружество „Бриз“ софийската фармацевтична компания придоби беларуската верига аптеки ЗАО „Интерфарм“. Тя е на осмо място по продажби в сектора търговия на дребно с фармацевтични продукти и разполага с 19 аптеки на територията на Беларус, а оборотът ѝ е около 3.7

млн. EUR за 2010 г. „Софарма“ придоби над 51% от латвийското „Бриз“ през 2009 и през 2010 г. дистрибуторът отчете близо 9.5% ръст спрямо 2009 г. Дружеството има 14% пазарен дял от общата търговия на едро с лекарствени средства в Латвия.

Делът намалява
В доклада си за резултатите към последното тримесечие на 2010 г. „Софарма“ отчете спад в дела на българския пазар от 35% през 2009 на 30% за 2010 г. В същото време се отчита силно увеличение на продажбите в Балканския регион, Полша и Русия.

Неконсолидираните приходи от продажби за миналата година се увеличават до 228 млн. лв. спрямо отчетените 204 млн. лв. през 2009 г. Печалбата на фармацевтичната компания скача до 40 млн. лв. за миналата година срещу отчетените 33 млн. лв. през 2009 г. ■

Делото за окончателна несъстоятелност на „Ален мак“ тръгна в пловдивския съд

ПОК „Доверие“ обжалва решението на Пловдивския окръжен съд, че дружеството може да изпълнява задълженията си

Пловдивският апелативен съд е дал ход на делото за обявяване в несъстоятелност на козметичното дружество „Ален мак“, научи в „Пари“. На заседание в края на миналата седмица съдът отново не е получил исканите финансови отчети за дружеството и е счел, че делото трябва да започне без тях, тъй като няма гаранция, че и при ново отлагане те ще бъдат внесени в съда. „Ален мак“ оправда липсата на финансови отчети с това, че вече няма счетоводител.

Прогнози

„Очаквам съдът да се произнесе до около месец, и то, че компанията е в явна несъстоятелност“, коментира за в. „Пари“ изпълнителният директор на ПОК „Доверие“ Даниела Петкова. Пенсионното дружество е ищец по делото за обявяване в несъстоятелност заради натрупани задължения към него. По думите ѝ „Ален мак“ до момента не изплатила нито лев от забавената облигационна емисия. До редакционното приключване на броя представител на „Ален мак“ не беше открит за коментар. „Логиката говори, че компанията не е в състояние да плаща задълженията си просто защото тя наистина не го прави, за това очаквам съдът да обяви дружеството

6.5

► млн. EUR е основната емисия облигации, които козметичната компания престана да обслужва

в несъстоятелност и да назначи постоянен синдик“, каза Петкова.

Освен към облигационерите си „Ален мак“ има забавени плащания към доставчици и към служителите си. Заради неизплатените заплати компанията дори попадна сред дружествата, които социалният министър Тотю Младенов обяви, че дава на прокуратурата.

Съдебна история

ПОК „Доверие“ вече загуби едно дело за обявяване на козметичната компания

в несъстоятелност на първа инстанция в пловдивския съд. Тогава Темида определи, че няма достатъчно основания компанията да бъде обявявана в несъстоятелност.

Ако дружеството все пак бъде обявено в нея, в „Ален мак“ ще влезе синдик, който ще има правото да се разпорежда с имуществото както намери за добре, така че да изплати задълженията на компанията. Той може да продаде и цялото дружество. Предимството на покупката на компанията чрез продажба от синдик е, че при нея не може да бъде оспорвана и да излизат претенции на други лица към нея. Според Даниела Петкова към „Ален мак“ е имало интерес за покупка от инвеститор, но заплетеният казус отказва купувачите.

592

► хил. EUR е втората емисия облигации, които „Ален мак“ изпитва затруднения да изплати

Началото на края

Проблемите на „Ален мак“ започнаха, след като компанията преустанови плащанията си по 2 емисии облигации - една за 6.5 млн. EUR и една за 592 хил. EUR. Втората беше издадена, за да се погасят просрочени задължения по първата.

Като причина за затрудненията тогава беше посочена газовата криза от януари 2009 г., която е нарушила производствения цикъл на предприятието. Впоследствие компанията

обвини за спада на резултатите си финансовата криза, а накрая обвини и кредиторите си, защото не са склонни повече да разсрочват задълженията ѝ.

Компанията все още не е представила отчет за резултатите си за 2010 г. и едва ли ще го направи. Докато все пак изготвяше отчети през миналата година, „Ален мак“ стана може би единствената козметична компания в България, която в последната година имаше спад на производството и износа си.

Това намаление на продажбите накара облигационерите да се усъмнят в достоверността на данните и практиката на „Ален мак“ да дистрибутира през външна за структурата компания.

Мирослав Иванов

Raiffeisen купува 70% от полското подразделение на EFG Eurobank

Следващият етап от сделката предвижда обединяване на Polbank с полския бизнес на австрийската банка

Австрийската Raiffeisen Bank International ще купи мажоритарен дял в полското подразделение на полската EFG Eurobank Egrasias. Raiffeisen ще плати 490 млн. EUR в брой за 70% от Polbank EFG, което е 1.7 пъти над счетоводната стойност, съобщи Bloomberg. В резултат на сделката австрийската банка почти ще удвои активите си в Полша и ще се превърне в шестия по големина трезор в страната.

Сливане

Съгласно договора при следващата стъпка от сделката Raiffeisen и EFG Eurobank ще прехвърлят акциите си в Polbank на Raiffeisen Bank

Polska (RBPL), в замяна на което ще получат новоиздадени акции от RBPL. След операцията EFG Eurobank ще държи 13% от полското подразделение на Raiffeisen. Финалният етап на сделката предвижда сливането на RBPL и Polbank. Цената е базирана на 400 млн. EUR гарантиран минимален дял от капитал на Polbank и 750 млн. EUR на RBPL.

Двете страни имат и акционерно споразумение, според което EFG получава опция да продаде дела си в обединената банка на Raiffeisen по всяко време. Цената ще зависи от резултатите на трезора, но няма да бъде по-ниска от 175 млн. EUR. Raiffeisen от своя страна ще може да упражни опция за покупка след 31 март 2016 г.

Основа за развитие

Според главния изпълнителен директор на Raiffeisen Хърбърт Степич със сдел-

ката банката си създава широка основа за развитие в една от най-бързо растящите икономики в Централна и Източна Европа. "С ясния си фокус върху банкирането на дребно Polbank е идеалното допълнение към RBPL", каза той. От Raiffeisen обявиха, че няма да има нужда от увеличение на капитала, за да се финансира покупката. Сделката се очаква да приключи в края на тази година или през първото тримесечие на 2012 г. Тя трябва да бъде одобрена от регулаторните власти на Гърция, Полша и Европейския съюз.

490

▶ млн. EUR ще плати австрийската Raiffeisen Bank International за мажоритарен дял в Polbank EFG

▶ Polbank е идеално допълнение заради фокуса си върху банкирането на дребно, каза главният изпълнителен директор на Raiffeisen Хърбърт Степич

СИМКА BLOOMBERG

investor

"Инвестор.БГ" АД на основание чл. 92 а, ал. 2 от Закона за публично предлагане на ценни книжа, уведомява инвеститорите относно началото на публично предлагане на 239,892 броя обикновени, поименни, безналични акции, даващи право на 1 глас в ОСА, с емисионна стойност 12.40 лв. и с обща емисионна стойност 2,974,660.80 лв. Емисията се издава, въз основа на взети решения от Съвета на директорите на "Инвестор.БГ АД" АД на 22.11.2010, 16.12.2010 г. и 20.12.2010 г.

Настоящите акционери на "Инвестор.БГ" АД имат право да запишат акции от настоящата емисия, съизмерни на участието си в капитала на Дружеството. За да се осигури правото на акционерите по предходното изречение се издават права. В полза на всеки акционер се издава 1 право. Правата се издават в полза на акционерите, придобили акции най-късно 7 дни след обнародване на съобщението за предлагането в Държавен вестник. На следващия работен ден Централен депозитар открива сметки за права на тези лица, като срещу всяка акция се издава 1 право; 5 права дават възможност за записване на една нова акция по емисионна стойност от 12.40 лева. Всяко лице, което не е акционер и желае да запише акции от емисията може да придобие права в срока за прехвърляне на правата или при провеждането на явния аукцион. Всяко лице може да запише най-малко една акция и най-много такъв брой акции, който е равен на броя на издадените в негова полза или придобити в последствие права, разделен на 5.

Първи етап на подписката: Началната дата, от която започва да тече срокът за прехвърляне на правата и записване на акции е първият работен ден, следващ изтичането на 7 календарни дни от датата на обнародване на съобщението в Държавен вестник и публикацията му във вестник "Пари". В случай, че съобщението бъде обнародвано и публикувано на различни дати, началната дата е първият работен ден, следващ изтичането на 7 календарни дни от настъпването на по-късната от двете дати. Крайният срок за прехвърляне на правата е 15 дни след началната дата за прехвърляне на права.

Край на първия етап на подписката: Лицата, в полза на които са издадени права или които са придобили такива, в срока за прехвърляне на правата, могат да запишат срещу тях съответния брой акции до изтичането на крайния срок за прехвърляне на правата. Инвеститорите трябва да имат предвид, че всички неупражнени в този срок права се предлагат за продажба на служебния аукцион, организиран от "Българска фондова борса - София" АД.

Втори етап и край на подписката: Неупражнените права, в срока за прехвърляне на правата се предлагат за продажба на явен аукцион, организиран от БФБ. Явен аукцион се организира на 5-ия работен ден след крайната дата за прехвърляне на правата. На него се предлагат за продажба всички права, които не са упражнени и срещу които не са записани акции до изтичане срока за прехвърляне на правата.

Край на втория етап и на подписката: Лицата, закупили права на организиран от БФБ-София АД явен аукцион, могат да запишат акции срещу тях до изтичането на срока за записване на акции. Срокът за записване на акции изтича 15 работни дни след изтичане на срока за прехвърляне на правата. В случай, че крайният срок за записване на акции изтича в неработен ден, то за крайна дата за записване на акциите се счита първият следващ работен ден.

Не се допуска записване на акции преди посочения начален и след посочения краен срок.

Ред и условия за прехвърляне на правата: Търговията с права се извършва на неофициалния пазар на "БФБ-София" АД. Лицата, желаещи да продадат притежавани от тях права, следва да подадат поръчка за продажба до инвестиционния посредник, при който са открити сметките им за права. Лицата, желаещи да закупят права, следва да подадат поръчка за покупка до инвестиционния посредник - член на "БФБ-София" АД. За придобиване на права по други способи (например замяна или дарение) се прилагат разпоредбите на правилника на Централен депозитар. На 5-ия работен ден след крайната дата за прехвърляне на правата "Инвестор.БГ" АД, чрез изпълнителния инвестиционен посредник КЕИ БИ СИ СЕКЮРИТИС - Н.В. - КЛОН БЪЛГАРИЯ, предлага за продажба при условията на явен аукцион тези права, срещу които не са записани, акции до изтичане на срока за прехвърляне на правата. "Инвестор.БГ" АД ще разпредели сумата, получена от продажбата на неупражнените права, намалена с разходите по продажбата, съизмерно между техните притежатели. Сумите, получени от продажбата на правата, се превеждат по специална сметка, открита в

Централния депозитар и не могат да се ползват до вписване на емисията акции в Централен депозитар АД. Разпределянето на сумите, получени от продажбата на правата, както в срока за тяхното прехвърляне, така и при аукциона, се извършва със съдействието на Централния депозитар, при условията и по реда на неговия правилник. В началото на всеки работен ден, по време на подписката Централния депозитар публично оповестява информация за упражнените до края на предходния работен ден права.

Ред и условия за записване на акции:

Записването на акции се извършва, като за целта притежателите на права подават заявки по образец от ИП "Кей Би Си Секюритис - Н.В. - клон България", директно или чрез инвестиционните посредници, членове на "Централен депозитар" АД, при които се водят клиентските сметки за притежаваните от тях права.

Инвестиционните посредници, получили заявки за записване на акции, са длъжни незабавно да уведомят ИП "Кей Би Си Секюритис - Н.В. - клон България" за постъпилите заявки по реда и при условията, предвидени в правилника на ЦД. Инвеститорите, получили права по техни лични сметки в Централния депозитар, следва да заявят прехвърлянето на правата, преди упражняването им по свои подсметки при ИП "Кей Би Си Секюритис - Н.В. - клон България" или при друг инвестиционен посредник. Записването на акциите се счита действително само ако е направено от лице, в полза на което са издадени права, или което е придобило права в срока за прехвърляне на права или по време на явния аукцион, до максималния възможен брой акции, съгласно посоченото по-горе съотношение между права и акции и ако е внесена цялата емисионна стойност на записваните акции, в срока и при условията, посочени по-долу.

При частично залащане на емисионната стойност се считат записани съответният брой акции, чиято емисионна стойност е изплатена изцяло.

Внасянето на емисионната стойност на записаните акции се извършва по специална набирателна сметка с IBAN BG06PRCB92301033892537 BIC PRCBVGGF, открита на името на "Инвестор.БГ" АД в Прокредит Банк АД.

Набирателната сметка трябва да бъде заверена най-късно до изтичане на последния ден от подписката (горепосочената крайна дата за записване на акции).

Притежателите на права подават заявки за записване на акции на адреса на упълномощения инвестиционен посредник - **КЕИ БИ СИ СЕКЮРИТИС - Н.В. - КЛОН БЪЛГАРИЯ - ГР. СОФИЯ, Р-Н ТРИАДИЦА, БУЛ. "ГОЦЕ ДЕЛЧЕВ" № 22, ВХ.2, ЕТ.2., (+359 2) 858 33 11, E-MAIL: office@kbcsecurities.bg, ЛИЦЕ ЗА КОНТАКТ: ТАНЯ ВАСИЛЕВА И ЕЛИ НИКОЛАЕВА.**

Подаването на заявка за записване на акции, става при спазване на изискванията за подаване на нареждане за сделка с финансови инструменти, установени в Наредба 38 за изискванията към дейността на инвестиционните посредници. Заявката за записване трябва да съдържа трите имена и уникалния клиентски номер на инвеститора и на неговия пълномощник при инвестиционния посредник, а ако такива номера не са присвоени: трите имена, ЕГН, местожителство и адрес, съответно фирма/наименование, ЕИК, седалище и адрес на инвеститора и на неговия представител или пълномощник, а ако инвеститорът е чуждестранно лице - аналогични идентификационни данни, включително личен/осигурителен номер за физическо лице, и номер на вписване или друг аналогичен номер на юридическо лице; емисента "Инвестор.БГ" АД; брой на Правата, които се упражняват; брой на записваните акции, за които се отнася заявката, дата, час и място на подаване на заявката; подпис на лицето, което подава заявката, или на неговия законен представител или пълномощник. Инвестиционният посредник, приемащ заявките, има право да изготвя и изисква попълването на определени от него форми на Заявки както с посоченото, така и с определено от него допълнително съдържание. В заявката се посочва банкова сметка на инвеститора, по която да бъдат връщани внесени суми в случаите на прекратена и/или неуспешно приключила подписка.

Юридическите лица подават заявката, чрез законните си представители или чрез упълномощено от тях лице.

Към писмената заявка се прилага:

- удостоверение за актуално съдебно състояние на заявителя - юридическо лице. Чуждестранни юридически лица представят преведени и легализирани по съответния ред документи.
- документ за самоличност на физическите лица - законни представители на юридическото лице. Инвестиционният посредник задържа забранено копие от представения документ за самоличност.
- копия от регистрацията по БУЛСТАТ и данъчна регистрация, заверени от законния представител/ респ. пълномощника на юридическото лице.
- нотариално заверено изрично пълномощно и документ за самоличност на пълномощника - при подаване на заявка, чрез пълномощник. Инвестиционният посредник задържа за своя архив пълномощното, както и заверено копие от представения документ за самоличност

онният посредник задържа за своя архив пълномощното, както и заверено копие от представения документ за самоличност

Физическите лица подават заявките лично, като се легитимират чрез документ за самоличност, копие от който се прилага към заявката или чрез пълномощник, който се легитимира с нотариално заверено изрично пълномощно и документ за самоличност. Инвестиционният посредник задържа за своя архив пълномощното, както и заверено копие от представения документ за самоличност.

Съгласно изискването на чл. 40, ал. 1 от Наредба 38 за изискванията към дейността на инвестиционните посредници, при подаване на заявка за записване на акции, лицето следва да представи доказателства пред инвестиционния посредник, че е заплатило емисионната стойност на записваните акции

Ако до крайния срок на подписката не бъдат записани всички предложени акции, но са записани и платени най-малко 71 967 броя от предлаганите акции, Подписката се счита за успешно приключила и капиталът на "Инвестор.БГ" АД ще се увеличи до размера на записаните (включително заплатени) акции и увеличението на капитала в този размер се регистрира в Търговския регистър, Централния депозитар, КФН и БФБ.

Подписката приключва след изтичане на срока за записване на акции - 15 работни дни след изтичане на срока за прехвърляне на правата. В случай, че крайният срок за записване на акции изтича в неработен ден, то за крайна дата за записване на акциите се счита първият следващ работен ден.

Ако всички предложени акции бъдат записани и платени преди крайния срок на подписката, "Инвестор.БГ" АД обявява прекратяването ѝ, уведомява КФН в срок до 3 работни дни и предприема необходимите действия за регистриране на Увеличението на капитала и новите акции в Търговския регистър, Централния депозитар, КФН и БФБ.

Увеличаването на капитала с Права изключва възможността за записване на повече от предложените Акции.

"Инвестор.БГ" АД ще уведоми КФН в срок до 3 работни дни от приключване на подписката за нейното провеждане и резултатите от нея, включително за затруднения, спорове и други подобни при търгуването на правата и записването на акциите.

В 7-дневен срок от приключването на Предлагането, "Инвестор.БГ" АД ще изпрати и уведомене до КФН и БФБ относно резултата от него, съдържащо информация относно датата на приключване; общия брой записани акции; сумата, получена срещу записаните акции; размера на комисионните възнаграждения и други разходи по Предлагането, включително и платените такси. Към уведоменieto Емитентът ще приложи изискваните от закона документи. В същия срок, посочените обстоятелства ще бъдат оповестени чрез публикации във в-к "Пари" и на интернет адреса на "Инвестор.БГ" АД.

В случай, че до крайния срок на подписката не бъдат записани акции до минималния размер от 71,967 акции, увеличаването на капитала ще се счита за неуспешно. В този случай Инвестор.БГ АД уведомява КФН за резултата от подписката до изтичането на седем дни след крайния ѝ срок. В случай на отказ увеличението на капитала да бъде вписано в Търговския регистър, към Агенция по вписванията, Инвестор.БГ АД уведомява КФН до изтичането на седем дни след постановяване на отказа. В деня на уведоменieto по предходните изречения, съгласно чл. 89, ал. 4 от ЗППЦК, Емитентът уведомява банката за резултата от подписката и публикува във в-к "Пари" и в-к "Новинар" покана към лицата, записали акции, и обявява по местата на подписката условията и реда за връщане на набраните суми. Набраните суми се връщат на лицата, записали акции, в срок до един месец от съобщението, заедно с начислените от банката лихви, ако са налице такива. Условията и редът за връщане на сумите се съдържат в поканата към записалите акции лица.

Към датата на обнародване на съобщението проспекта за публично предлагане на акции на "Инвестор.БГ" АД, е публикуван и инвеститорите могат да получат безплатно копие на следните адреси: в офиса на "Инвестор.БГ" АД, гр. София, бул. "Александър Стамболийски" №205, интернет страница www.ibg.bg; тел: 81 29 814, лице за контакт: Мариян Йорданов, e-mail: m.yordanov@investor.bg от 09:00 до 16:00 ч. всеки работен ден; и в офиса на "КЕИ БИ СИ СЕКЮРИТИС - Н.В. - КЛОН БЪЛГАРИЯ" - ГР. СОФИЯ, Р-Н ТРИАДИЦА, БУЛ. "ГОЦЕ ДЕЛЧЕВ" № 22, ВХ.2, ЕТ.2., (+359 2) 808 33 11, ЛИЦЕ ЗА КОНТАКТ: ТАНЯ ВАСИЛЕВА, E-MAIL vasilleva@kbcsecurities.bg, от 9:00 до 18:00 ч. всеки работен ден. Проспектът и допълнителна публична информация за "Инвестор.БГ" АД, могат да бъдат получени и от публичния регистър на Комисията по финансов надзор (www.fsc.bg), както и от Българска фондова борса.

С уважение: Стюарт Тил (изп. директор)

"100-те най-богати българи" е специално издание на в. "Пари", което представя класацията на предприемачите с най-голям принос за БВП на страната. Класацията е базирана на публична информация, а за източници са използвани финансовите отчети и данните за собствеността. Класацията подрежда участниците според размера на притежавания от тях бизнес. Затова и личното имущество не е водещ критерий. Логиката е друга - богат е не онзи, който харчи, а който създава - създава бизнес, работни места, плаща данъци. Изданието "100-те най-богати българи" може да бъде поръчано онлайн. В следващите няколко седмици всеки понеделник на страниците на в. "Пари" ще представим лица от класацията и техните истории на успеха.

Когато жената конкурира мъжа

СНИМКИ ЕМИЛИЯ КОСТАДИНОВА

“Да си умен, находчив и смел” е рецептата за богатство на Таня Косева-Бошова

Историята на Таня Косева-Бошова е като по сценарий на американски филм - започва от нулата, работи упорито, стига върховете в професията, че дори и нещо повече - има и богат съпруг. И никой не може да я обвини, че е успяла на гърба на мъжа си Кирил Бошов, който е един от най-богатите българи - номер 90 в класацията на в. "Пари" със състояние на стойност 42 млн. лв.

По пътя към върха

От средата на 2009 г. Таня Косева-Бошова е изпълнителен директор на Еугореап Trade Center (ETC) - най-големия офисен център в България. Започнала е работа като счетоводител. След това в продължение на 8 години работи в консултантската компания Colliers International, като 4 години от тях е управляващ директор на българския офис. Следват 5 години

като партньор и изпълнителен директор на "Лендмарк пропърти България" - голям инвеститор в сферата на недвижимите имоти в България. От средата на 2010 г. тя е и член на борда на директорите в друга известна консултантска компания за имоти у нас - Forton International. Таня Косева-Бошова е и съдружник в "Бриджкорп", един от инвеститорите в първия търговски център в Бургас - "Бургас Плаза", от който тя притежава 4%.

Образование

Таня е родена в Русе, където завършва английската гимназия. От 1992 до 1996 г. следва в Американския университет в Благоевград "Приложна икономика" и "Бизнес администрация". Като студентка работи в "Мобиком". За да го прави, всяка седмица пътува от Благоевград до София по няколко пъти. Точно в

"Мобиком" обаче през 1994 г. се запознава и с бъдещия си съпруг Кирил, който е счетоводител там.

Нулев старт

"Започнала съм буквално от нулата. В първата си работа в "Мобиком" пробивах с едно шило фактурите. Тогава всички бяха на хартия, нямаше електронни, както сега. Въпреки че учех за мениджър, на 20 години бях още дете", спомня си Бошова. Тя не се впуска в подробни разкази за връзката с мъжа си, а само лаконично казва: "От 1998 г. сме женени".

Таня Бошова и Кирил Бошов се развиват в различни области - тя се занимава с недвижими имоти, а той с продажби на нови автомобили, лизинг и застраховане. "Говорим си за бизнеса, с който се занимаваме, но не навлизаме в детайли", обяснява Таня и допълва: "Секторите, в които рабо-

тим - недвижимите имоти и автомобилният бизнес, бяха най-силно ударени от кризата. Това са все големи покупки, хората изчакват по-добри времена и не ги реализират. Вече има раздвижване, но съвсем не е това, което беше преди кризата."

Да работиш с хъс

Както на повечето българи, и на нея ѝ е минавало през ума да емигрира. Разказва обаче, че не е положила големи усилия, за да кандидатства в чужбина или да си търси работа. Според Таня годините на прехода в България са ѝ дали възможност да се издигне бързо в кариерата. И както се казва, била е на точното място в точното време. "Тези години бяха шансът ми, защото много по-лесно се развиваха хората в среда, каквато беше в България. Пазарът беше благоприятен. Не съм имала илюзии,

че съм толкова брилянтна, умна и неповторима", признава Таня.

Разказва обаче, че винаги много е работела. Отивала рано на работа, тръгвала си по тъмно. Учела подчинените си как да работят на пазара на недвижими имоти. Работилите с нея в Colliers International си спомнят още за заповедта ѝ, в която било детайлно описано как трябва и как не трябва да се обличат, когато са на работа. "Сигурно ви изглежда смешно, че съм издала такава заповед. Тогава служителите бяха съвсем млади и някои се обличаха почти така, както когато ходеха на дискотека. Сега там всички изглеждат подобаващо като за служители на международна компания. Не казвам, че това е заради мен, но сигурно съм изиграла някаква роля", обяснява Таня.

Шеф за пример на служителите

Признава също, че няма проблеми с подчинените си мъже само защото е жена. Смята, че мъжете, които твърдят, че е ужасно да имат шефове жени,

говорят само на теория. Логиката, която следва, е, че ако шефът работи много, и подчинените му ще правят същото. "Аз винаги съм работила много и някак си това увлича хората." И добавя: "Тези, които са съвестни". Разказва, че никога не е имала подчинени, които работят само от 9 до 17 ч. "Не мисля, че в България в сектора на недвижимите имоти има хора, които гледат само да си изкарат работното време и толкова. Хората са млади и амбициозни и знаят, че ако не се докажат, няма как някой да ги възнаградят", категорична е Таня. През последните години обаче е започнала да отделя повече време за личния си живот и семейството.

Нейната рецепта за успех гласи: "Да си умен, находчив и смел. Да можеш да поемаш отговорност, защото много хора ги е страх. Това са само пари, никой няма да умре в крайна сметка. Ако не се занимаваш с незаконни неща и си умен, находчив и смел, мисля, че можеш да успееш."

Красимира Янева

С пелени и блекбъри в ръка

Бошова успява да контролира своя екип и да води преговори с наематели дори по време на майчинство

Таня Бошова е отдадена на майчинството. На 5 октомври 2010 г. ражда близнаците Калин и Камен. “Не са кръстени на никого. Харесахме имената, защото искаме да са български, да са кратки и да се произнасят лесно и от чужденците. Някой ден сигурно децата ми ще пътуват в чужбина и лесното произнасяне за нас със съпруга ми беше важно”, разсъждава Таня. Не планира бъдещето на децата си. “На нас с Кирил никога не ни е казал какви да ставаме”, обяснява Таня. Шегува се, че баща им искал да хвърли пъпчетата на Калин и Камен на “Уимбълдън”, но не за да станат велики тенисисти. Таня цитира автобиографичната книга на Андре Агаси “Открито” (Open), която излезе в края на миналата година и разбуни духовете в тенис средите, а и не само, с откровенията си: “Агаси пише колко много го е тормозел баща му, каква мъка е било за него да тренира и колко много е мразел тениса, въпреки че е толкова велик тенисист. Чудя се, като е постигнал такива огромни успехи, дали е бил щастлив насила. Сигурно е имал и хубави моменти, но той изглежда нещастен”, споделя впечатленията си Таня.

Социален живот по време на майчинство

Подобно на повечето майки в България и тя разчита на помощ за близнаците от родителите си. “Аз съм на 37 години и

можете да си представите колко щастливи са родителите ми, че са станали баба и дядо. Те са пенсионери, аз нямам брат или сестра, така че те нямат други ангажименти.” Таня е подновила социалния си живот още първите седмици след раждането - ходи на кино и се забавлява. Дори и със съвсем малки бебета не се прави на прекалено заета, идва навреме, говори бързо. Създава впечатление, че е човек, който не си губи времето. Деловите срещи с Таня са кратки. Спомням си първия ни разговор, който продължи точно 7 минути. Няколко въпроса с няколко кратки, ясни и изчерпателни отговора. И толкова.

И майчинството ѝ беше кратко. В началото на фев-

руари се върна на работа: “Ежедневието със сменяне на памперси не е много интересно”, признава Таня.

Личните срещи са важни

Дори и сега обаче между пелените и млякото успява да контролира своя екип и да води преговори с наематели. С блекбърито си. Казва обаче, че така няма да може да продължи много дълго. “Ние предлагаме имоти. Клиентът трябва да отиде и да види имота, къде ще са бюрата, конферентната зала, гледката. Не можеш да му покажеш едно чертежче и да му кажеш - “Така е много добре”, обяснява Бошова. Според нея при преговорите по самите договори за наем личната среща с отсрещната страна е задължителна.

Но все пак мобилните комуникации може да спестят на мениджърите доста от 20-часовия работен ден в офиса. **▣**

“Не” на баровските квартали

Семейство Бошови са избрали да живеят в центъра на София, а не в любимите за повечето хора с пари Драгалевци и Бояна. “Живеем в новия си апартамент на ул. “Аксаков” от около година. Ремонтът продължи година и половина, но ние не бързахме”, обяснява Таня. Разказва, че тя е избирала всичко за дома - обзавеждане, цветове и т.н., което не е много учудващо, тъй като тя е професионалист в недвижимите имоти. “Мъжът ми дойде 1-2 пъти с мен по магазините. Ремонт аз го правех, той плащаше в общи линии. Шегувам се, разбира се”, казва през смях съпругата на Кирил Бошов. Обяснява, че въпреки че организира нещата - просто защото според нея жените са по-оправни. “Ние можем да

правим повече неща накуп. Малко феминистко звучи, но е така”, обяснява тя.

Преди да се нанесат в апартамента си на ул. “Аксаков”, са живели между площад “Славейков” и бул. “Витоша”. “Ние сме фенове на центъра”, смее се Таня. Не я притесняват шумът, трафикът и мръсният въздух. “Идеално си е. Вечер, като излизаме, много често не ползваме колата. Всички заведения са наоколо. И за децата е добре - има градинка, където сме през деня или аз, или бабите”, разказва Таня. Според нея в София не е много практично да се живее извън центъра заради натоварения трафик.

Живее в центъра, но обича да шофира и не се бои от натоварения трафик в София и задръстванията.

“Шофирам от десетина години. Нямам трудности в София. Ако човек внимава, не е толкова страшно. Шофьорите имат една шега - пази този отпред, а теб другите те пазят”, каза с намигане Таня. Сега кара черен “Мерцедес” CLS. “Мерцедесите са все черни”, казва през смях. Имала е “Нисан” и “Сааб”. Заради натоварената работа обаче ползва и личен шофьор. Така дори когато пътува, може да отмята по малко работа. Таня смята, че е изключително важно един мениджър да поддържа добри отношения с екипа си. “Каквото и началник да си, със заповеди само не става.” Твърди, че винаги е имала добри отношения с колегите си и дори сега, ако им се обади за услуга, винаги ѝ помагат. **▣**

Карiera

В тази рубрика ще представяме кариерната история на новоназначени мениджъри на ключови позиции в различни компании. Ще следим участието им в професионалните онлайн мрежи и ще ги каним сами да представят важните моменти в кариерата.

Регионалният мениджър на Indesit

Алена Георгиева

Тя има 101 контакта в LinkedIn и членува в 2 групи там - на бившите служители на British American Tobacco и на сегашните на Indesit. Тя е Алена Георгиева (с ударение върху “а”) и в началото на годината пребави още една балканска страна към офисите, за които отговаря - Хърватия. През последните девет години управлява Indesit Company Bulgaria, а от 2006 г. отговаря и за офисите в Сърбия, Черна гора, Босна и Херцеговина, Македония и Косово.

Пътят ѝ до поста регионален мениджър в Indesit започва от Националната гимназия за древни езици и култури в София и продължава с английска филология в Софийския университет, маркетинг и мениджмънт в Delaware University и международни бизнес отношения в УНСС.

След университета започва в офиса на Европейската общност в Атина, където координира джойнт-венчър програмите на страните от Европейския съюз и тези от Балканите. Следват две години в Opel General Motors България, където е мениджър маркетинг и комуникации.

Следващите осем години Алена Георгиева работи за тютюневата компания British American Tobacco - първо като бранд мениджър в България, а след това три години в Будапеща като регионален мениджър по развитието за Централна и Източна Европа. Отговаря за стратегическото развитие на ключовите марки в региона и участва в приватизационните проекти на компанията в Сърбия, Босна и Хърватия.

Визитка

Indesit Company

- Италианската Indesit Company е втората по големина в Европа и петата в света компания за електрогумакинска техника.
- Има 24 представителства в света и над 16 хил. служители. Основана е през 1975 г. от Виторио Мерлони, настоящ председател на борда на директорите.
- Продажбите на Indesit за Балканския регион за 2009 г. са над 60 млн. EUR, а пазарният потенциал е оценен на 1.5 млн. урега.

Красимир Ганчев

От началото на годината Красимир Ганчев е Chief Commercial Officer на “Мусала Софт” и ще отговаря за разширяването на позициите на софтуерната компания. Започва кариерата си като инженер и програмист в български ICT компании - “Нетера”, SBS и “Лирекс”. От 1999 до 2006 г. работи за “Нокиа България” (по-късно

В Indesit Bulgaria започва през 2002 г. като управляващ директор за България и Македония. В момента отговаря за 7 пазара и в България работи с екип от 20 души. В LinkedIn описва основните задачи на сегашната позиция така: “развиване и прилагане на бизнес планове, оптимизация на дистрибуцията в развитите пазари, инициране на официално представяне на нови продукти, развиване на маркетингов микс, P&L мениджмънт и финансов контрол”.

Във визитката си винаги подчертава, че е член на Съюза на българските журналисти, на УС на Българо-италианската търговска камара и на Клуба на жените предприемачи. **▣**

От първо лице

Най-важното от образованието
“Най-доброто “висше училище” е практиката. Най-важните уроци винаги получавате от пазара - теорията просто ни помага да ги анализираме по-ефективно.”

Ключова позиция, повлияла на кариерата
“Регионален мениджър Business Development за Южна и Източна Европа в British American Tobacco.”

Най-трудното в управлението на хора
“Да намериш в себе си оптимизъм и в най-трудните моменти и да го вдъхнеш на екипа.”

Стоил Тодоров

Той замени Мартин Хинков като изпълнителен директор на ITD Network. В екипа е от създаването на телекомуникационната компания през 1997 г. Ръководил е проекта за стартиране на градска оптична мрежа по технологията CooolBox. Сред задачите му за тази година е стартирането на комбинирани телекомуникационни услуги за бизнес клиенти.

ГАЗОВА ИНДУСТРИЯ

специално издание

Пари

Няма опасност от нова газова криза

Газовата независимост на България е постигната, а ако се реализират всички международни проекти, страната ще постигне и пълна диверсификация

Газовата криза от януари 2009 г. едва ли ще се повтори. Шоковата ситуация отпреди две години мобилизира правителството да работи по-усърдно за диверсификацията на източниците и маршрутите за доставка на природен газ. Резултатите вече са показателни - започна нов местен добив на гориво, резервът в газохранилището в Чирен ще бъде увеличен, изграждането на газови връзки с Гърция и Турция се отпуса и освен това има раздвижване по двата мегапроекта "Южен поток" и "Набуко". Газовата независимост на България вече е постигната, а ако всички международни проекти се реализират успешно и в срок, след 10-15 години България ще е постигнала и пълна диверсификация на доставките си, казват експертите.

И България добива газ
Несъмнено добрата новина от изминалата 2010 г. е започналият местен добив от находищата "Каварна" и "Калиакра" в Черно море. Те са с капацитет около 2.5 млрд. куб. м. Британската

компания Melrose Resources, която получи концесия върху находищата, ще подава 400 млн. куб. м гориво към "Булгаргаз". Така местният добив ще покрива около 20% от общото годишно потребление на газ, което за 2010 г. е било около 2.7 млрд. куб. м.

Разширяваме газохранилището

Втора важна стъпка към подsigуряване нуждите на страната от природен газ е разширяването на газохранилището в с. Чирен. В момента то има резерв от около 400 млн. куб. м, което според експерти е напълно достатъчно за кризисни ситуации. Въпреки това през 2011 г. е планирано и разширяване. През пролетта ще се проведат търговете за нови сондажи.

Газ по съсегски

С уверени стъпки страната ни върви и към изграждането на междусистемните газови връзки с Гърция и Румъния. През есента на миналата година България подписа споразумения, с които се гарантира усво-

яването на безвъзмездно отпуснатите пари от Еврокомисията по плана за икономическо възстановяване - 45 млн. EUR за българо-гръцката връзка и около 9 млн. EUR за българо-румънската. Страната ни се засили в работата по двата проекта, за да не загуби финансирането. Така се стигна до подписване на акционерно споразумение за нова компания, в която по 50% собственост ще имат Българският енергиен холдинг (БЕХ) и компанията IGI Poseidon. Те ще изградят и експлоатират газова тръба от Комотини до Стара Загора.

На север

В края на ноември България и Румъния подписаха документ за интегриране на енергийните си пазари, което предвижда и създаване на общ балансиран

пазар. Освен това беше подписан меморандум за разбирателство между българския газов оператор "Булгартрансгаз" и румънската "Трансгаз" за изграждането на системна газова връзка със северната ни съседка.

Пари за най-важните

Преди дни стана ясно, че предстои вземането на окончателно инвестиционно решение за реализацията и на двата транснационални газопровода - "Южен поток" и "Набуко". България обмисля как да бъде осигурено финансирането и за двете газови трасета. Енергийният министър Трайчо Трайков обяви, че са започнали предварителни разговори с Европейската инвестиционна банка за осигуряване на кредити.

През юли 2010 г. беше подписана пътна карта за

реализацията на "Южен поток", а през ноември под знаковото присъствие на премиера на Русия Владимир Путин - споразумение за създаването на акционерно дружество между руската държавна компания "Газпром" и БЕХ. За да се избегне втора газова криза като тази през 2009 г., когато причината беше спор между Русия и Украйна, "Южен поток" ще заобиколи Украйна.

Дни след подписването на споразумението обаче възникна проблем - ЕК поиска да се ревизира частта от междуправителственото споразумение от 2008 г., което предвижда контрол на руската страна върху капацитета на тръбата. Споразумението между двете държави не трябва да забранява достъпа на трети компании до изградения газопровод.

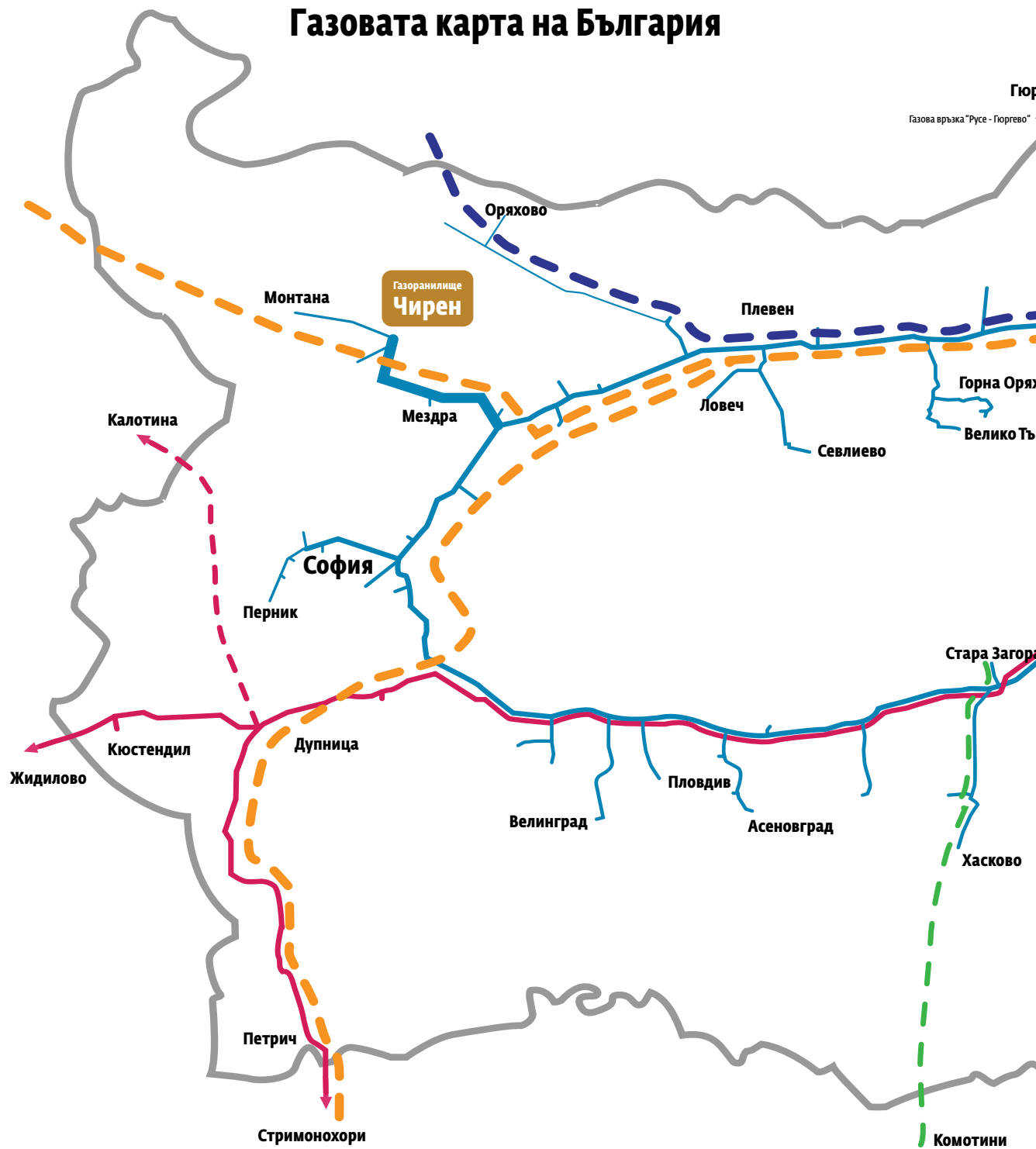
Почти като опера

Европейският газов проект "Набуко" се приема от експертите като диверсификация и на маршрута, и на източника. Въпреки съмненията, че ще се намери достатъчно количество газ, който да запълни тръбата, проектът е в напреднала фаза. Като акционер България трябва да плати 400 млн. EUR и да осигури гаранции за заемното финансиране в размер на 2 млрд. EUR. Средствата няма да се изплащат наведнъж, а в процеса на строежа на газопровода.

Имаме достатъчно количество газ, остава само да осигурим нужното финансиране за международните проекти или да не губим това, което можем да получим като субсидии от ЕС.

Елина Пулчева

Газовата карта на България

Чирен Хранилището ще се разширява с 250 млн. EUR

Газохранилището в с. Чирен разполага с около 400 млн. куб. м природен газ, който може да се използва във всеки момент на криза. В него има и около 700 млн. куб. м от т.нар. буферен газ, който трябва да го поддържа оперативно.

През 2011 г. обектът ще бъде разширен. Предвижда се да бъде увеличен не само общият му капацитет, но и дневният добив на газ чрез нови сондажи. До края на миналата година "Булгартрансгаз" трябва да одобри един от общо четири предложени варианта за разширение на хранилището. За реализацията на проекта е подписано споразумение с Европейската банка за

възстановяване и развитие, която ще финансира дейността със сумата от 250 млн. EUR. В хранилището вече има нов газов агрегат и слънчеви панели за автономно захранване на оборудването на сондажите. По този начин се повишава самостоятелността му и възможността да бъде експлоатирано дори и при прекъснато елзахранване.

Газовите връзки с Гърция и Румъния

Бърза, за да не губим пари от ЕС

Общо 45 млн. EUR са парите от европейския план за икономическо възстановяване, които трябва да усвои България

за изграждането на газовата връзка Комотини - Димитровград - Стара Загора. Транспортният капацитет на тръбата ще е около 5 млрд. куб. м газ годишно. Газопроводът ще осигурява газ от Каспийския район и Близкия изток.

Българският газов оператор "Булгартрансгаз" и румънската "Трансгаз" подписа меморандум за разбирателство и пътна карта за връзката между Русе и Гюргево. За нея ЕК отпусна 9 млн. EUR, а "Булгартрансгаз" трябва да осигури съфинансиране в размер на 11 млн. EUR. Проектът предвижда дължината на тръбата да е 24 км, а максималният ѝ капацитет - 1.5 млрд. куб. м газ годишно.

СНИМКА ЕМИЛИЯ КОСТАДИНОВА

"Набуко" Тръбата през България ще е 415 км

Европейският газопровод "Набуко" ще свърже Каспийския регион и Близкия изток с европейските газови пазари. Като акционер в газопровода България трябва

да плати участието си наравно с останалите пет държави - Германия, Турция, Румъния, Унгария и Австрия. Стойността на проекта "Набуко" е 8 млрд. EUR. Общо 70% от тази сума ще бъдат осигурени от заеми, а останалите 30% ще се разделят поравно между шестте акционера.

В България газопроводът ще навлезе откъм Турция и трасето му до Румъния ще е 415 км. Една от причините, поради които "Набуко" е приеман за конкурентен на "Южен поток", са източниците на газ - вместо от Русия горивото за този проект ще идва от Азербайджан, Туркменистан, Ирак и може би Иран.

"Южен поток" Напролет чакаме предпроектното проучване за трасето

Българската част от трасето ще струва около 800 млн. EUR по първоначални данни

се направи поредната стъпка напред към реализацията на проекта, но той все още е свързан с доста неясноти.

Българското участие

Според изнесените до момента данни българското трасе на "Южен поток" ще струва около 800 млн. EUR. България трябва да осигури половината от сумата, като към момента от "Газпром" са заявили готовност да финансират целия проект в този участък. В телевизионно интервю от началото на годината министърът на икономиката Трайчо Трайков коментира, че въз основа на резултатите от предпроектното проучване, което трябва да бъде готово напролет, ще се вземе

и окончателното инвестиционно решение. Няколко седмици по-късно по време на парламентарен контрол той заяви, че се очаква само приходите от транзитни такси да достигнат 400 млн. USD.

Поглед в архивите

Газопроводът "Южен поток" ще транспортира по 63 млрд. куб. м газ годишно по маршрут от Русия към Италия. Руската "Газпром" и италианската компания "Ени" подписа меморандум за разбирателство във връзка с проекта още в средата на 2007 г. България потвърди участието си през същата година, а на следващата бе подписано и междуправителствено споразумение с Русия. Цената на целия газопровод се очаква да достигне между 7 и 10 млрд. EUR.

Тръбата ще е дълга около 900 км. Тя тръгва от Русия и преминава по дъното на Черно море до България. На Балканите тя се разклонява и достига до Южна Италия през Гърция и Йонийско море и до Северна Италия през Сърбия, Унгария и Словения.

► Приходите от транзитни такси при реализацията на "Южен поток" се очаква да бъдат 400 млн. USD

Melrose Две находища осигуряват 20% от потреблението

Британската компания Melrose Resources PLC. добива газ от три находища в страната - "Калиакра", "Галата" и "Каварна-изток". Последното находище бе открито през лятото на 2010 г. Трите заедно имат предполагаем резерв

от над 3 млрд. куб. м природен газ. Очакванията на Министерството на икономиката, енергетиката и туризма (МИЕТ) са, че след като бъдат свързани със съществуващата инфраструктура, тези находища ще може да осигурят до 20% от потреблението на страната за следващите 5-6 години. През последните 12 години компанията Melrose е инвестирала в България над 250 млн.

USD по нейни данни и е сред най-големите британски инвеститори у нас. За този период компанията е направила общо 12 проучвателни и добивни сондажи и е осъществила 5-годишен добив от находище "Галата". На база очаквания добив за 2011 г. държавата ще получи около 35 млн. USD под формата на данъци, ДДС и концесионно възнаграждение.

Търговците на газ и петрол искат лицензи за дейността им

През 2010 г. бяха предприети сериозни мерки за ограничаване на сивия сектор

► Нормативните промени през 2010 г., свързани с отчитането на продажбите на газ и петролни продукти, накараха компаниите да инвестират значителни суми в измервателни уреди

СНИМКА ЕМИЛИЯ КОСТАДИНОВА

През 2011 г. трябва да бъде разработено, а в най-добрия случай и прието специализирано законодателство за търговците на газ и петрол. Част от него ще предвижда и въвеждане на лиценз за дейността им. Още миналата година компаниите от сектора настояха за подобни мерки, за да се ограничи сивият сектор, а правителството обеща да ги подкрепи. С въвеждането на лицензи и разработването на специализирано законодателство ще се увеличи и събираемостта на държавата от укрития акциз.

Затягане на колана

Още през 2010 г. борбата със сивия сектор в бранша се засили - бяха приети и влязоха в сила два подзаконови акта. Тяхната основна задача бе да се наложи по-сериозен контрол върху дейността на търговците с акцизни стоки,

каквито са газът и бензинът. В резултат на предприетите мерки всеки търговски обект или данъчен склад вече има постоянна връзка с Агенция „Митници“ и Националната агенция за приходите.

„За“ и „против“

Една от станалите прословути наредби - Наредба №3, обаче бе сериозно оспорена от бизнеса, тъй като тя принуди търговците да правят значителни разходи. Те трябваше да поставят измервателни уреди на входа и изхода на данъчните си складове, за да се свържат с митниците. Инвестициите предизвикаха съмнения, че през 2011 г. цените на горивата ще се увеличат.

Далеч по-евтина и одобрявана от газовите и петролните търговци е Наредба №18. Нейните изисквания са фискалните устройства в бензиностанциите и газстанциите

да бъдат свързани постоянно към електронната система на НАП. Така в реално време приходната агенция може да следи търговските обороти на тези обекти. В началото на тази година бяха затворени всички, които не бяха изградили виртуалната връзка.

И още

Правителството обмисля и самите резервоари на обектите да бъдат свързани със системите за наблюдение на данъчните. Търговците одобряват тази идея, но поискаха тя да се осъществи по-късно, за да се почувства първо ефектът от приетите през 2010 г. мерки. Мотивът на бизнеса беше, че две поредни години с непредвидени харчове няма да се отразят добре на бранша. А това естествено може да доведе до нови, по-високи цени на горивата.

Елина Пулчева

През 2010 г. цената на газа бе най-ниската от 2003 г. насам

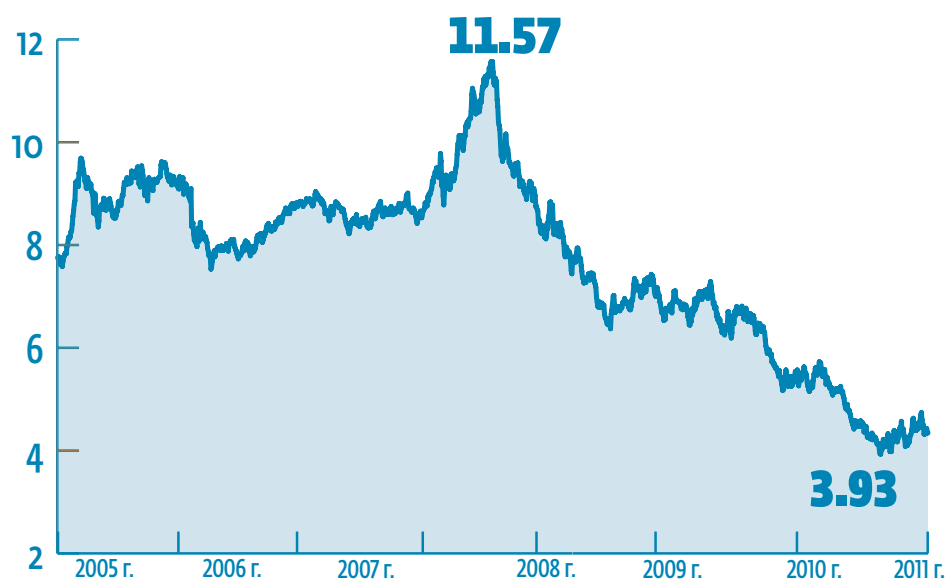
Зимата и лятото оказват най-силно влияние върху нивата, на които се продава природният газ

Цените, на които се търгува природният газ през изминалата 2010 г., бяха най-ниските от 2003 г. досега, показват данните на Bloomberg. Една от основните причини за това е огромното предлагане, което през различните месеци надвишаваше търсенето с 12 до 23%. Най-ниската цена е отчетена на 25 октомври - 3.94 USD/MMBtu, а най-високата - 6.77 USD/MMBtu, на 6 януари.

Тенденцията сега

В момента тенденцията е към нарастване на стойностите, като основната причина за това е повишеното потребление на топлоенергия през зимата. Газът по принцип е силно зависим от сезоните и пиковите по традиция се отчитат именно през зимата и лятото, когато пък има повишена консумация на енергия за охлаждане.

Цени на природен газ, в USD/MMBtu

Зимни пикове и спагове

За последните 10 години цената на газа се движи между много високи и много ниски стойности. Трите пика са в началото на 2001, края на 2005 и средата на

2008 г. През зимата на 2005 г. е достигната най-високата стойност - 15 USD/MMBtu, а най-ниската - 2 USD/MMBtu, е регистрирана през зимния период 2001-2002 г. Обяснението отново е свързано със сезонността.

Цената на газа се влияе и от няколко други фактора, като например наличие на запаси или собствени находища, демографски прираст, износ и т.н. (вж. карето).

Откъде идва газът

Най-големият доставчик на природен газ за Европа е Русия, а за Северна и Южна Америка освен Русия - Ка-

нада и САЩ. Всъщност в момента Русия е държавата с най-много изчерпани залежи на природен газ в световен мащаб. Руската компания монополист по добиви, преработка и доставка на природен газ - „Газпром“, диктува цената на суровината за европейските пазари и доведе Русия и Украйна до политическо напрежение в началото на 2009 г. От това пострадаха и други държави, включително и България. Това е и една от основните причини държавата да се опитва да се откъсне от енергийната си зависимост и да диверсифицира източниците си на енергия.

Георги Панайотов

Мнение

Трябва да се повиши физическият контрол

В законодателен план правителството придвижи нещата много напред с контрола в петролния и газовия сектор, особено с въвеждането на двете наредби през 2010 г. Наредбата за регистриране и отчитане на продажбите в търговските обекти в частта, която е свързана с измерването на продадените количества горива, е правилна. Само отчитането на оборотите от фискалните апарати не е достатъчна гаранция. Това, което е необходимо да се повиши, е физическият контрол и спазването на законодателството на всички нива.

В митниците и НАП се изсипва огромно количество данни от всички бензиностанции и данъчни складове. Все още нямаме представа кой как ги обработва, как ги следи и какви изводи прави на тяхна база. Фактът, че информацията се събира и предоставя на митницата и данъчните, все още нищо не означава - ако те нямат адекватна организация да обработват тези данни и да правят съответните изводи. При всички случаи, ако приетата мярка не действа, това ще си проличи в следващите 3-4 месеца.

В повечето страни от ЕС пазарните участници са

Андрей Делчев,
председател на Българската
петролна и газова асоциация

В новите страни членки, които имат сходни на нашите проблеми, са се насочили към лицензирането като най-стриктен метод за ограничаване на нарушенията

много по-дисциплинирани и спазват законодателството, затова не им се налага да използват толкова сериозни мерки, каквито ние търсим, включително и лицензиране. В новите страни членки обаче, които имат сходни на нашите проблеми, са се насочили към лицензирането като най-стриктен метод за ограничаване на нарушенията. □

Пазар Фактори, които влият на търсенето на газ

- Търсенето на природен газ се определя от 6 основни фактора:
- Сезон с ниски или

- прекалено високи атмосферни температури
- Демографски прираст
- Икономически растеж
- Горивна конкуренция
- Запаси
- Износ

Неконвенционалните източници на газ са само временно решение

Успехът на САЩ в разработването на шистови находища накарал и други страни да пробват късмета си

Страховете, че не е далече времето, когато запасите от изкопаеми горива на Земята ще се изчерпят, насочиха погледите към залежи, които доскоро бяха смятани за недостъпни. Напредъкът на науката и технологиите направи възможен пробива в разработването на богатите на природен газ шистови находища. Пионерът в тази област някак по подразбиране се оказа САЩ. Все повече европейски държави обаче също обмислят подобни проучвания, включително и България. Въпреки това пред прилагането на тази технология на Стария континент стоят доста въпросителни, най-вече екологични.

Фактори за успех

Доскоро производството на природен газ от неконвенционални находища беше доста слабо заради значителните разходи и сложната технология. Няколко са факторите, които помогнаха на САЩ да станат лидер в тази област. Освен технологичните открития и наличието на задължителните подробни геологически изследвания немалко за успеха допринесоха и високите цени на природния газ на световния пазар. Именно цената на газа накарал компаниите по-внимателно да проучат възможностите за производство от алтернативни източници, и то в по-големи количества. Усилията им очевидно бяха възнаградени. Производството на неконвенционален, предимно шистов газ в САЩ вдигна общото производство на синьото гориво с 10% между 2007 и 2010 г. Именно заради този значителен скок в момента около 12% от газа в света се получава от алтернативни източници и по-голямата част от него идва от Северна Америка. В следващите 25 години този дял ще нарасне до 19%, прогнозира Международната енергийна агенция.

По стъпките на пионера

След успеха на САЩ в разработването на неконвенционалните газови находища редица страни по света решиха също да пробват късмета си и да повишат енергийната си независимост. Най-напреднала в проучванията е Австралия, където залагат основно на производството на газ от въглищни пластове. На късо разстояние я следват държави като Китай, Индия и Индонезия, които вече произвеждат малки количества, но се опитват да подобрят резултатите. В Европа нараства инте-

385

▶ трлн. куб. м са залежите на алтернативните находища на газ. При сегашните нива на консумация те ще стигнат за около 130 години. Благодарение на конвенционалните залежи търсенето може да бъде задоволено за още толкова време

ресът към алтернативните залежи от страна както на големите, така и на малки компании. Повечето проекти обаче са в начален етап. Освен това заради гъстата населеност на континента и високите екологични изисквания напредъкът в тази област е бавен и несигурен. С надежди да попаднат на богати залежи са и Аржентина и Южна Африка.

Въпросителни

Няколко са проблемите при производството на газ от шисти - неконвенционалният източник, към който има най-големи очаквания. Като цяло залежите трудно се оценяват, тъй като са разпръснати на големи площи. Самите шистови пластове са разположени на дълбочина до 3 км под земята и представляват твърди непромокаеми скали. За да може газът в тях да се освободи, трябва да се направят пукнатини в скалите. За целта се използва т.нар. хидравлично разбиване, което означава вкарването на огромни количества вода, примесена с пясък и химикали. Все още обаче не се знае дали тези химикали не се просмукват в подземните води, което ограничава прилагането на технологията в близост до населени места. Въпреки че се използват различни методи, като цяло те всички изискват да се направят много повече кладенци, отколкото при производството на традиционен газ, което оставя повече следи върху земната кора.

Големите в играта

По данни на Международ-

▶ Все повече европейски държави обмислят възможностите за добив на шистов газ, включително и България. Егна от големите въпросителни пред технологиите е свързана с екологичните ефекти

ната енергийна агенция конвенционалните залежи на природен газ на Земята ще стигнат за следващите 130 години. В същото време алтернативните находища се оценяват на 385 трлн. куб. м, което при сегашните нива на консумация ще задоволи търсенето за още толкова време. Това обяснява интереса на големите в играта. Докато в САЩ основните производители на шистов газ са малки компании, погледите си към европейските залежи насочват главно гигантите в индустрията. В Полша, където се смята, че се намират половината от неконвенционалния газ на Стария континент, проучванията вече правят компании като американските СопосоPhillips и Chevron, а планове за подобни инвестиции наскоро обяви и френската Total. Еххон Mobil пък е с водещи позиции в Германия, където вече разработва традиционни находища. Компанията прави проучвания също в Полша и Унгария. Интерес към подобни проекти в България засега проявява Chevron.

за добив има в скални комплекси в централната северна и североизточна част на страната.

▶ Ресурсите се оценяват на около 300 млрд. куб. м и 56 млн. куб. м полезен кондензат.
▶ Откритите в България количества шистов газ може да покрият нуждите на икономиката за около 30 години, показват прогнозите.
▶ Времето, нужно за разработването им, е около 6-7 години.

„Залежите от шистов газ се оценяват трудно, тъй като са разпръснати на големи площи и се намират на голяма дълбочина. Това са и двата му основни недостатъка

Да си вземеш ноу-хау

Бързо развиващите се азиатски икономики, които изпитват все по-голям глад за енергийни суровини, са особено активни, когато става дума за неизследвани източници на горива. Това, което им липсва, е ноу-хау. Решението, което те са намерили, е да инвестират в такива находища навън. Така, освен че получават част от печалбата, те усвояват и опит от чуждестранните си партньори. Китайската държавна компания China

National Petroleum Corp има смесено предприятие с Epsana за разработване на шистово находище в Канада. Дъщерното й дружество CNOOC пък работи заедно с Chesapeake Corp в Тексас. Най-голямата енергийна компания в Индия Reliance Industries има инвестиции в неконвенционални залежи в САЩ, а наскоро правителството подписа споразумение с Вашингтон за споделяне на технически опит. В същото време вече няколко гиганта, като Еххон, Royal Dutch Shell и BP, обявиха намеренията си да разработват шистови находища в Китай, а в Индия се очаква до края на годината да бъдат предоставени терени за такова производство.

Пренасищане

Разработването на алтернативни залежи в съчетание с по-слабото търсене по време на кризата доведе до пренасищане на пазара. Доскоро големите производители на втечен природен газ разчитаха се-

риозно на щатския пазар, но неконвенционалните проекти там значително свиха вноса. Според Международната енергийна агенция превесът на предлагането над търсенето скоро ще достигне пиковата си стойност, но няма да отшуми бързо. Това ще принуди производителите на газ, най-вече в Европа, да спрат да обвързват цените с тези на петрола. Поевтиняването на синьото гориво пък ще вдигне търсенето и в средносрочен план газът може да измести възобновяемите източници и въглищата при производството на електроенергия. В по-далечен хоризонт обаче енергийните нужди на света само ще нарастват най-вече заради страни като Китай. Рано или късно въгледородите в земната кора, в каквато и форма да се намират, ще свършат. Затова и колкото по-скоро светът започне да разчита на възобновяемата енергия, толкова по-безболезнена ще бъде тази загуба.

Илигула Филипова

Българският опит

Три компании искат да добиват шистов газ в България

▶ Три американски компании - Chevron, Integrity Towers Inc. и BNK Petroleum, са заявили към момента, че проявяват интерес към възможностите за добив на шистов газ в България.
▶ Потенциал

▶ В по-далечен хоризонт енергийните нужди на света само ще нарастват най-вече заради страни като Китай

Урок по АКТИВИЗЪМ

В политиката идейните онлайн кампании и харизмата вече работят по-добре от здравия финансов гръб

Най-разпространената представа за политиката е „Политиката прави пари, парите правят политика“. В годината на местни и президентски избори у нас темата за воденето на кампании е особено актуална. Слоганът естествено е леко преувеличен, но не и неверен.

Да вземем за пример Америка - страна, в която правителството често се „обявява за продан“. Богатите кандидати за политически длъжности имат възможността да си купят голямо количество ефирно време, което не е задължителен гарант за успеха им на избори, но много често оказва значителна помощ на кампаниите им.

Майкъл Блумбърг в Ню Йорк е много представителен за тази тенденция. От друга страна обаче, прекалената медийна самоувереност може да се превърне в курт-капан, който да хлопне зад врата на самозабравилия се политик. Стив Форбс, Рос Перът и Джон МакКейн са типични примери за това, като последният беше освиркан, след като обвини избирателите, борещи се с ипотеките, в неразумност, докато се вихреше скандал с личното му недвижимо имущество.

Страната на неограничените пазари

Президентските избори в САЩ струват повече от 1 млрд. USD. Това звучи много, изглежда много и всъщност е много голяма сума. Но пък страната разполага с 300 млн. избиратели и дюзина телевизионни пазари. Сумата, разпокъсана по данъкоплатци, се свежда до 3 USD на човек и вече не е толкова стряскаща.

Барак Обама започна своята кампания без особена подготовка в сравнение с опонента си Хилари Клинтън, която имаше на свое разположение парите и контактите. Въпреки това той успя да събере повече кеш в подкрепа на кампанията си, защото за разлика от бившата президентша Обама има харизматичност и успя да вдъхнови хората.

Така той успя да проведе една брилянтна, децентрализирана кампания, в която поддръжниците му пуснаха над 70 хил. лични уебстраници за събиране на средства, подкрепени от над 200 хил. събития със същата цел.

Така интернет се оказва злат с обамафилски клипове в YouTube и банери, включително в европейски медии и форуми. Дори Крис Хюс, един от съоснователите на

” Все повече доводи доказват, че богатите партийни донори губят позицията си на решаващ фактор в политиката

Facebook, се включи в кампанията, като помагаше с техническата оптимизация, с което показа колко бързо може да се разпростре една идея, ако е подплатена от няколко уебспециалисти.

По инерция

Засилката не продължи дълго обаче. Американската икономика остана да цикли в канавката, а друго събитие засенчи уеббаракизирането. През февруари 2009 г. ядосаният репортер Рик Сантели разкритикува остро политиката на президента за пазара на имоти, призова за второ „Чаено парти“ - протест срещу данъците, с който стартира Американската революция, когато десетки тонове листа чай са изсипани на пристанището в Бостън.

Изказването на Сантели беше подхванато от масите и се създаде чаеното движение. Леко крайна групировка, но с добре структурирани и семпли изисквания - правителството трябва да намали данъците и да харчи по-малко. Правителството ги погледна с насмешка и не

ги приемаше насериозно, докато с помощта на тяхната идеология републиканците не завзеха Камарата на представителите миналия ноември.

Красивият хаос

Технологията в момента позволява обикновените хора лесно и евтино да се организират. Така едни от най-влиятелните политически предприемачи са онези, които успяват да уловят накъде духа увбяватърът и да насочат лодката си в неговата посока. Така републиканецът ветеран Дик Армию надуши потенциала на чаеното движение и предложи на неговите ръководители ноу-хау, което те приеха с благодарство. Дик неофициално не иска да ръководи движението, но реално го направлява в посоката, в която пожелае. Ситуация, подобна на пазарната, и който не се адаптира, ще се наложи да излезе от него.

Бъдещето на политически активизъм лежи в децентрализацията, теза, проповядвана от Адам Брандън - говорител на „чаеното“ FreedomWorks. Дори идеологическите му опоненти са съгласни. Канадският активист Рикен Пател основа политическа група Avaaz и само за 4 години с агресивна онлайн кампания успява от група със 7 души с тривиален

бюджет да се превърне в политически фактор. В момента има седалища в 193 държави и бързо може да превърне всеки локален проблем в глобален. Има потенциала да събере огромно количество подписи в електронна форма за часове и да спира правителства, превръщайки се в олицетворение на силата на народа. Последната им акция - петиция в защита на WikiLeaks - набра 300 хил. участници за едно денонощие.

FreedomWorks и Avaaz показаха на света, че не е нужно да харчиш много пари, за да си влиятелен, въпреки че много групи и частни лица по навик се опитват да налеят кеш в тях, за да си подсилят подкрепата им. Подобният на WikiLeaks сайт opensecrets.org публикува документи, показващи колко точно пари американските корпорации и компании харчат, за да си подсилят политически лобита извън официалните отчети. Защото в Америка лобирването е практика. Според официалните доклади парите, налетели от лобисти в правителството, са скочили от 1.4 млрд. USD през 1998 г. до 3.5 млрд. USD през 2009 г., а американските изборни кампании са най-скъпите в глобален мащаб.

Силата на идеите

Друга статистика пък показва, че американската интелигенция е много по-въздействаща върху правителството от тази в другите държави. Тяхното мнение повлия на войната в Ирак, често програмите им са добре финансирани и най-вече - те са в брилянтни отношения с политиките. Те също са разделени на консерватори и демократи, но дебатите им са най-често по обществените, а не по икономическите, военните или чисто политическите въпроси. Понякога двете страни обединяват силите си, за да промоцират определена кауза, но най-често се опитват да си сложат един другиму прът в колелата. Така твърденията, че са втората управляваща класа в страната, издъхват.

По-лесно е да се броят пари, отколкото да се измери тяхната ефективност. Но все повече доводи доказват, че богатите партийни донори губят позицията си на решаващ фактор в политиката. Въпреки че не е сигурно доколко може да спечелат една доделена кампания, със сигурност може да я изгубят, а и винаги трябва да са нащрек за конкурентните донори, подкрепящи политическите

► Барак Обама започна своята кампания без особена подготовка, но успехът му достига световни мащаби. Кампанията му се богеше дори в европейски сайтове и форуми, а накрая той се сгоди с пощенски марки на няколко места по света

СНИМКА SHUTTERSTOCK

им опоненти.

Трудно е да контрираш обаче идеи със същото количество други идеи. Харизмата също не се купува, затова можем само да си пожелаем големите партийни инвеститори да го осъзнаят и да изчистят политическата игра от законните си, но не съвсем морални практики за субсидиране.

Георги Панайотов

300

► хиляди участници за едно денонощие набра последната петиция на онлайн политическата група Avaaz в защита на WikiLeaks